

Stichting
DONG XI OOST WEST

heruitgave van het

**Compendium
der
Fyto- en
Homeotherapie**

Homeopathische- en kruidenrecepten

Door:

N. Bos

In Nederland verspreid door Stichting Dong Xi Oost West / Den Haag

De stichting beoogt verantwoord gebruik van oosterse en westerse fytotherapie te bevorderen. Zij stelt daartoe practici in de gelegenheid hun ideeën naar buiten te brengen op ideële basis. Deze informatie is expliciet bedoeld voor professionele beoefenaren in dit veld. De stichting kan geen verantwoordelijkheid aanvaarden voor de inhoud van haar publicaties.

© N. Bos

Informatie over uitgaven van Dong Xi kunt u schriftelijk aanvragen.
Adres : Prinses Mariestraat 13, 2514 KC Den Haag.

INHOUDSOPGAVE

BIJ DE UITGAVE VAN DIT BOEKJE	1
VOORWOORD	2
MOTIVERING	4
CONSTITUTIE-TYPEN	7
<i>I. DE LYMFATISCHE CONSTITUTIE</i>	7
<i>II. DE NEUROGENE CONSTITUTIE</i>	7
<i>III. DE HYDROGENE CONSTITUTIE</i>	7
<i>IV. DE HAEMATOGENE CONSTITUTIE</i>	8
<i>V. HET MENGTYPE</i>	8
FYTOTHERAPIE	11
KRUIDENRECEPTEN	13
KRUIDENTABLETTEN	26
HOMEOTHERAPIE	29
HOMEOTHERAPIE IN DE PRAKTIJK	32
<i>HOMEOPATHISCHE MEDICAMENTEN A - Z</i>	32
COMBINATIE VAN FYTO- EN HOMEOTHERAPIE BIJ DE MEEST VOORKOMENDE AANDOENINGEN	39
RECEPTEN A – Z	40

KINDERZIEKTEN	68
RESUMÉ	73
LITERATUUR: BRONNEN BIJ DEZE UITGAVE	76
LITERATUUR	77

BIJ DE UITGAVE VAN DIT BOEKJE

Na het kennismaken en daarna het werken met dit kleinood van (wijlen) Nico Bos is onze verbazing alsmat toegenomen.

Natuurlijk zitten er rechttoe rechtaan formules tussen. En formules die redelijk gemakkelijk tot gemakkelijk te duiden zijn. Maar er zitten er toch ook een groot aantal tussen die niet zo evident zijn.

Er zijn er die ons op het eerste gezicht zelfs ernstig sceptisch maakten over deze mijnheer Bos. Nadat ons echter steeds duidelijker werd dat het werken met deze formules tot resultaat leidde, ontstond de behoefte om juist die formules eens onder de loep te nemen.

Gé Kok, natuurgeneeskundigkundig therapeut, Johan van Vlierden, fytofarmaceutisch technicus en ondergetekende togen aan het werk.

Nu zijn we meer dan een jaar verder en zie: een bewerking van het boekje ligt er. We hebben niet veel hoeven wijzigen. Wat er gewijzigd is ten opzichte van de eerder uitgave is veelal gedaan aan de hand van de aantekeningen van Bos zelf. Deze waren dus in de praktijk al gewijzigd. Het heeft ons enige tijd en moeite gekost om de denkwijze van Nico Bos te doorgronden. Hij is overleden vlak voor onze kennismaking met zijn/dit boekje.

Het was geen gemakkelijke opgave, wel een uitdagende!

Er staan formules in die ronduit moeilijk te begrijpen zijn. Maar het persoonlijke, wetenschappelijke genoeg dat we beleefden als er plotseling het licht werd aangedaan is onvergelijklijk. Deze studie –min of meer voor eigen genoeg- heeft geleid tot een nieuwe mogelijkheid voor geïnteresseerden om kennis te maken met dit zeer praktische boekwerkje van Nico Bos.

De stichting 'Dong Xi Oost West' zal belangeloos aan een ieder die dat wenst, dit werkje in losbladige vorm toezenden. Alleen de productie- en portiekosten worden in rekening gebracht.

Aan de middelen in theevorm hebben wij de mogelijkheid van tincturen toegevoegd. Dit zijn dan tincturen in de verhouding 1:5 in plaats van 1:10, zodat per dosering de helft minder alcohol wordt genomen. Deze tincturen kunnen gebruikt worden in plaats van, iedere dag opnieuw te trekken, kruidenmengsels.

Omwille van de leesbaarheid en om verwarring met de kruidenmengsels te voorkomen worden in dit boekje fantasienamen voor de tabletten gebruikt.

De geschreven teksten hebben we uit respect voor de scribenten geheel intact gelaten.

Wij hebben met veel plezier aan dit boekje gewekt en wij hopen dat u er eveneens veel plezier aan beleeft. Via de uitgever kunt u altijd uw vragen stellen en uw op- en aanmerkingen geven.

Charles Wauters (apotheker) 2008

VOORWOORD

In deze tijd, waarin de chemische farmacie (of moeten we zeggen de farmaceutische chemie?) tot een ongekende ontplooiing is gekomen, bespeuren we een gestadige toename van het aantal ziekte- en sterfgevallen ten gevolge van medicijnvergiftiging.

Het is de moderne arts geleidelijk aan totaal onmogelijk geworden te overzien hoe de uitwerking, en ook de eventuele nevenwerking, kan zijn van het geneesmiddel dat hij voorschrijft en waarvan de regels-lange chemische formule nog slechts door de vakchemicus kan worden uitgesproken, laat staan begrepen.

Mede door de absolute onbetrouwbaarheid van het systeem der dierproeven, waardoor, zoals gebruikelijk, van elk nieuw medicijn de werking en de eventuele giftigheid voor de mens moet worden bepaald, waarbij volkomen over het hoofd wordt gezien dat zelfs zeer na aan elkaar verwante dieren op dezelfde substantie volkomen anders reageren, nemen de kansen op fatale uitwerkingen steeds toe met het aantal nieuwe specialités.

Dit is één van de redenen, waarom reeds vele vooruitstrevende artsen over de gehele wereld hun toevlucht zoeken bij de homeopathie of bij de oude -doch steeds weer nieuwe- natuurgeneeswijze met kruidentherapie, dieet enz.

De grote moeilijkheid hierbij is: het ontbreken van positief gestelde, direct gerichte studieboeken op dit terrein, zodat alleen iemand met jarenlange ervaring in staat is, de zozeer gewenste resultaten te behalen.

Daarom deed het mij bijzonder goed, bij het doorlezen van het manuscript van het voorliggende *Compendium voor Fyto- en Homeotherapie* te bespeuren, dat de auteur daarvan beslist *niet* van plan is, de ervaring die hij in zijn meer dan dertigjarige praktijk heeft opgedaan, mee "in het graf" te nemen, doch *wel* de intentie heeft, deze klaar en duidelijk ter beschikking te stellen van elke medicus, die zich geroepen voelt de volksgezondheid op een verantwoorde, ongevaarlijke, natuurlijke -zij het dan ook niet traditionele- basis te dienen. Hij heeft zich hier bewust beperkt tot de allervoornaamste indicaties van de recepten, waarmee hijzelf de meest markante resultaten mocht behalen in gevallen, waarin de "officiële" geneesmethoden machteloos bleken te staan. Hiermee wil hij geenszins tekort doen aan de waarde van de "allopathie", die hij beslist niet wil *aanvallen*, doch *aanvullen*!

Het principiële verschil is volgens mij wel dat de allopathie *symptomatisch* werkt dus: zijn aangrijpingspunt zoekt in de ziekteverschijnselen. Terwijl de natuurgeneeswijze probeert, de oorzaken van de kwaal weg te nemen, dus: *causaal* werkt.

Het ideaal blijft: deze twee methoden te combineren in het belang van de patiënten.

Persoonlijk vind ik het in dit boek van de grootste betekenis dat de auteur bij de keuze van zijn recepten steeds uitgaat van de *constitutie* van de patiënt, een gedachte die de homeopathisch georiënteerde arts niet vreemd is, doch

die tot dusver in geen enkel studieboek op dit terrein zo duidelijk werd aangegeven.

De vijf constitutietypen, die hij als volgt aanduidt komen met het erachter tussen haakjes vermelde percentage in zijn patiëntenkring voor:

I. Hematogeen	(17%)
II. Hydrogeen	(5%)
III. Lymfatisch	(26%)
IV. Neurogeen	(23%)
V. Mengtype	(29%)

Deze constitutionele gesteldheid is op eenvoudige wijze te bepalen door middel van de *iriscopie*, het systeem van de ogen diagnose, waarover de auteur onlangs een publicatie het licht deed zien. (Handboek der Iriscopie, De Driehoek, Amsterdam)

Elke medicus, die dit handboek grondig bestudeert, zal met deze constitutiebepaling weinig moeite hebben.

Daarmee is dan reeds voor een groot deel de basis gelegd voor een succesvolle behandeling met homeopathie en fytotherapie, zodat vele "giftige" medicijnen, die vaak uitgebreide contra-indicaties bezitten, kunnen vervallen. De progressieve medicus die zich in deze materie wil bekwamen, kan zich met behulp van dit *Compendium* jarenlange studie besparen, door de hier verstrekte gegevens in te bouwen in - of aan te passen bij zijn eigen systeem, waarmee hij de universiteit verliet.

Naar mijn overtuiging voorziet dit, op zichzelf zo eenvoudig aandoende, handboek in een reeds lang gevoelde dringende behoefte. Ik geef dan ook elke medicus-practicus de welgemeende raad, het steeds onder handbereik te houden!

Dr. H. Albrechts (1967)

MOTIVERING

Reeds tijdens de artsenopleiding, doch nog meer in de praktijk van alledag, doet zich een stijgende behoefte gevoelen aan praktische, overzichtelijke medicatievoorschriften.

Natuurlijk: de diagnose is punt één, en vandaar dat we van onze kant alles doen om die zoveel mogelijk te vervolmaken, o.a. door middel van de cursus *Iriscopie*, waarvan u de samenvatting kunt bestuderen in het *Handboek der Iriscopie* (De Driehoek, Amsterdam). Iedere behandeling dient aangevangen te worden met een zo nauwkeurig mogelijke diagnose, maar dan ook direct daaropvolgend: de meest doeltreffende therapie.

Ook dat is geen eenvoudige zaak, vooral wanneer we bedenken dat er officieel ongeveer 25.000 zieken geregistreerd zijn, waarvan er echter slechts ca. 250 in de dagelijkse praktijk vóórkomen, herkend en behandeld worden, dus: zegge en schrijve rond één procent.

In verband hiermee doet het wel heel grotesk aan wanneer we ons realiseren dat de farmaceutische industrie voor deze 250 "kwalen" in totaal ongeveer 50.000 "geneesmiddelen" levert, waarvan vele met een meer (voor de fabrikant) of minder (voor de patiënt) gunstige uitwerking.

Jaarlijks verdwijnen duizenden medicijnen uit de handel, om door nóg meer andere vervangen te worden. Mede hierdoor is het voor de arts inmiddels volkomen onmogelijk geworden zich een betrouwbaar beeld te vormen van de enorm ingewikkelde chemische samenstelling van de preparaten die hij voorschrijft en van hun mogelijke uitwerking.

Het is dan ook niet de geneesheer die het geneesmiddel bepaalt, maar de fabrikant die hem adviseert een zekere hoeveelheid van een zeker medicijn in een zeker geval aan een zekere patiënt voor te schrijven.

Dat het *zekere* hier wel erg *onzeker* wordt, staat wel vast.

Bovendien is het een niet te loochenen feit, dat er geen twee congruente, gelijke en gelijkvormige, mensen ter wereld bestaan.

Elk levend wezen heeft zijn strikt persoonlijke individualiteit, dus ook zijn eigen bepaalde manier van reageren op zekere stoffen.

Dit is ook de reden, waarom de zgn. computerdiagnostiek slechts een algemene, oppervlakkige betekenis kan hebben; méér dan een soort *grootste gemene deler* of *kleinste gemene veelvoud* kan er niet uit tevoorschijnkomen, aangezien het strikt persoonlijke steeds buiten beschouwing zal blijven.

Dus: onvoldoende succes door het totaal verschillen van de persoonlijke reactie van iedere patiënt.

Voor de consciëntieuze medicus beginnen de moeilijkheden pas goed wanneer hij geconfronteerd wordt met de *schadelijke nevenwerkingen*, die zich bij heel veel chemische en in wezen giftige, medicijnen voordoen.

Hierbij denken we niet alleen aan het Softenondrama, maar evenzeer aan het doodgewone aspirientje *tegen* alle kwalen, maar *vóór* vele maagbloedingen.

Bij vele moderne medicijnen past de oude verzuchting: de grote kunst het leven te verlengen is: het niet te verkorten.

Gelukkig heeft de bekende Groningse internist dr. L. Meyler een bijzonder waardevol boek geschreven, waarvan de titel voor zichzelf spreekt:

Schadelijke nevenwerkingen van geneesmiddelen.

Elke medicus behoort dit werk (met zijn, tot dusver, 2 supplementen) steeds bij de hand te hebben, teneinde het te kunnen raadplegen alvorens "nieuwe" medicijnen voor te schrijven.

Hierdoor zullen in de meest reële zin talloze mensenlevens gespaard kunnen blijven.

Gezien deze nuchtere feiten zijn we dus wel gedwongen, uit te zien naar veiliger middelen om de gezondheid te bevorderen. Verschillende artsen kozen hiertoe -meestal via de weg der zelfstudie- de *homeopathie*. De geneeswijze, uitgaande van het principe: *similia similibus curentur* - het gelijke worden door het gelijke genezen - die door de juiste potentiering of verdunning zowel neutrale stoffen (bv. keukenzout) als zware vergiften (arsenicum, lachesis e.d.) tot ware geneesmiddelen weet te maken, *zonder* gevaarlijke nevenwerkingen.

Vele jonge artsen hebben zich in de loop der jaren bij mij beklaagd dat zij, na hun artsenexamen, met een handvol medicijnen waarin zij zelf weinig vertrouwen stelden, op de lijdende mensheid werden losgelaten.

Reeds tijdens hun opleiding hadden zij bijvoorbeeld van sulfaat-preparaten en antibiotica evenveel nadelen als voordelen waargenomen. Omdat in Nederland tot dusver geen andere weg ter verkrijging van kennis werd erkend dan de "officiële", bleef hun stem een *Vox clamantis in deserto* (de stem van een roepende in de woestijn). Het is mij bekend, dat internationaal vele artsen voorstanders zijn van de *fytotherapie* (de wetenschappelijk toegepaste kruidengeneeswijze) en dat zij hiervan gaarne meer zouden willen weten. Er ontbreekt echter, althans in het ontwikkelde Westen, nog steeds een leerstoel. (Let wel, de universiteit te Ghana had reeds 1962 een leerstoel voor homeopathie en natuurgeneeswijze).

Zelfstudie is dus de enige mogelijkheid. De grootste moeilijkheid hierbij is dat bij bestudering van de meeste kruidenboeken de indruk wordt gewekt dat elk kruidenrecept goed is tegen alle kwalen, doordat de indicaties veel te vaag en te algemeen zijn. Weliswaar hebben de meeste geneeskruiden een brede werking, maar de ervaring leert pas na vele jaren, tegen welke ziekte en *bij welke constitutie* een bepaald kruidenrecept het beste werkt. En juist dit laatste, zeer belangrijk: *bij welke constitutie* vinden we de oorzaak van het feit, dat bepaalde

allopathische, homeopathische of natuurgeneeskundige recepten bij de ene patiënt met véél, bij de ander zonder enig succes onder overigens gelijke omstandigheden worden toegepast.

Mede omdat bij het dier in het algemeen de strikt persoonlijke constitutie, zoals we die bij de mens aantreffen, als zodanig ontbreekt, zijn ook de veelomstreden dierproeven voor het testen van medicijnen onbetrouwbaar, en dus waardeloos, hetgeen het volgende eenvoudige voorbeeld zal aantonen: In een weide lopen koeien, paarden en geiten. De koe eet géén boterbloemen, want die zijn giftig. De geit eet wel boterbloemen, want die zijn *niet* giftig. Het paard eet er ook van, en is ten dode opgeschreven, want zij zijn zeer giftig. Wanneer nu dieren, die zozeer aan elkaar verwant zijn als paard, koe en geit, zó totaal verschillend reageren op dezelfde planten, hoe kunnen we dan in 's hemelsnaam zó onwetenschappelijk zijn, dat we de reacties van bijvoorbeeld ratten en cavia's op bepaalde voedingsstoffen of medicijnen zonder meer van toepassing verklaren op de mens?

Hahnemann, de grondlegger der homeopathie, bewandelde de juiste weg door bij zichzelf en bij zijn studenten, die zich hiervoor vrijwillig beschikbaar stelden, de reacties op verdunde geneesmiddelen na te gaan, omdat de goede werking van een medicijn in de eerste plaats afhankelijk is van het feit, dat het zich harmonisch kan en moet aanpassen bij de *constitutionele gesteldheid* van de patiënt.

Tijdens mijn cursus *Iriscopie* die ik, behalve voor de dagelijkse praktijk, speciaal voor kinderartsen en homeopaten aanbeveel, hamer ik altijd weer op het chapter: constitutie.

Ter verduidelijking even een citaat uit mijn Handboek der Iriscopie:

"Tot dusver bestaat er geen eenvoudiger, doeltreffender en gemakkelijker aan te leren methode ter constitutie bepaling dan de iriscopie.

Wanneer we deze methode beheersen, kunnen we in enkele seconden de individuele constitutionele aanleg van elke patiënt vaststellen, waarmee al direct de basis is gelegd voor een grondige diagnose.

Bovendien ligt hierin de fundering voor de actieve, preventieve geneeskunst, die voor de patiënt althans grote voordelen biedt tegenover de tactiek van het lijdelijke afwachten, totdat de kwaal zich onmiskenbaar duidelijk manifesteert, en dan vaak niet meer te genezen is."

CONSTITUTIE-TYPEN

We onderscheiden vijf verschillende constitutie-typen, die elk een zekere aanleg bezitten voor bepaalde aandoeningen:

- I. de lymfatische
- II. de neurogene
- III. de hydrogene
- IV. de haematogene constitutie, en
- V. het mengtype

I. DE LYMFATISCHE CONSTITUTIE

Deze kenmerkt zich door een teer-blauwgrijze iris met vrij dikke, straalvormige verlopende radiaren (collagene stromavezels), die er uitzien als vochtig haar, dat met een grove kam gekamd werd.

Het lymfatische type bezit een verhoogde gevoeligheid voor klierstoornissen, catarrhen en slijmvlies-aandoeningen, vooral van de longen. Het betreft patiënten met zwak bindweefsel en tuberculose aanleg.

II. DE NEUROGENE CONSTITUTIE

De iriskleur is hier blauwgrijs, als van de lymfaticus, doch met fijnere radiaren. Vaak vinden we hier een staalblauwe ondergrond.

Het neurogene type heeft aanleg voor alle storingen van het centrale zowel als van het sympathische zenuwstelsel, vanaf nervositeit, allergieën en astma tot en met multiple sclerose.

III. DE HYDROGENE CONSTITUTIE

Deze vormt de derde hoofdgroep en heeft een heldere, meestal waterblauwe iris. De radiaren zijn hier grof van structuur, zoals bij het lymfatische type, vooral in de sector van een gestoord orgaan. Als specifiek komt hierbij: een markante verspreiding (vooral in het "ciliairgebied", d.w.z. de buitenste ring van de iris) van kleine witte vlekjes, gelijkend op sneeuwvlokjes of kleine plukjes watten.

Dit is de constitutie met speciale aanleg voor reuma, jicht, eczemen en aandoeningen van nieren en blaas (het "waterleiding-bedrijf").

IV. DE HAEMATOGENE CONSTITUTIE

Deze kenmerkt zich door een versluiering, een "Überschmierung" van de oorspronkelijke grondstructuur, alsof een dunner of dikker laagje pigmentkleurstof over het oog werd uitgesmeerd, zodat de radiaren niet meer afzonderlijk te onderscheiden zijn.

De haematogene, ook wel genoemd de "dyscrasie"-constitutie, bezit aanleg voor ziekten van het bloed en de lichaamssappen in het algemeen, en daardoor voor stofwisselingsziekten en kanker.

V. TOT HET MENGTYPE

Hiertoe rekenen we de iris, waarin geen enkele van de voorgaande vier soorten karakteristiek overheerst.

De meest bruine of groenblauwe ogen vallen hieronder, doch een enkele keer treffen we ook in blauwe ogen een begin van een versluiering of "Überschmierung" aan. In dat geval: speciale attentie, bijv. voor bronchiaalcarcinoom.

In verband met de versluieringtendens doen we er goed aan, het mengtype als prae-cancereus te beschouwen en te behandelen, dus als een voorstadium van het haematogene type.

Op grond van mijn waarnemingen heb ik reeds in 1946 beweerd, dat t.b.c.- en carcinoom-aanleg zich eveneens duidelijk in de iris manifesteren en, wat zéér belangrijk is, elkaar als regel uitsluiten. Zoals ook de ziekte van Basedow kanker uitsluit, volgens een artikel dat in maart 1954 verscheen van de hand van Prof. Dr. Manfred Frenkel (München).

Iemand met aanleg voor tuberculose zal dus in de regel geen kanker krijgen en omgekeerd.

Deze hypothese is meermalen betwijfeld en aangevochten. Des te groter was mijn voldoening, toen de "Obermedizinalrat" Dr. Franz Vida mij in februari 1954 schreef, dat hij op grond van zijn zeer uitgebreide en fotografisch vastgelegde onderzoeken aan de Erste medizinische Klinik der städtischen Krankenanstalten te Karlsruhe inderdaad tot volkomen dezelfde conclusie was gekomen (afgezien van het bronchiaalcarcinoom).

Dit is een bewijs te meer, dat we bij de behandeling van elke patiënt vooral moeten uitgaan van het *constitutietype*, waartoe hij behoort.

In de praktijk is gebleken, dat een medicijn, dat bij een lymfaticus, bijv. in geval van pneumonie, direct een goed resultaat geeft, bij een haematogene patiënt met pneumonie niet aanspreekt.

Wanneer we tien patiënten met een ulcus duodeni moeten behandelen, kunnen we beslist niet volstaan met één gemeen-

schappelijk recept, doch zullen we onze behandeling vooral op de constitutie van elke patiënt afzonderlijk moeten baseren.

Het neurogene type, waarbij de ulcus een nerveuze oorzaak heeft, zal een totaal andere medicatie nodig blijken te hebben dan de haematogeen, die qua aanleg reeds min of meer prae-cancereus is.

Tot dusver werd hiermee in geen enkel studieboek rekening gehouden, zodat het mijns inziens de hoogste tijd is, de eerste, wellicht nog wankele, schreden te zetten op dit pad, dat naast de differentiaal-diagnose ook naar een soort differentiaaltherapie zal moeten voeren.

Hiertoe is nodig, dat wij:

1. een helder inzicht verwerven in de diverse soorten constitutietypen (zie het Handboek der Iriscope).
2. een diagnose kunnen opbouwen, die minder op de symptomen gebaseerd is, doch des te meer op het individuele wezen van de patiënt.
3. beseffen, dat we steeds *zieken* moeten behandelen, en nooit *ziekten*, die veel overeenkomst kunnen vertonen, doch altijd weer individueel verschillend zijn. Vandaar: het geval, dat u voor u ziet, vindt u nergens in uw studieboeken.
4. bereid zijn, de voorkeur te geven aan ongevaarlijke medicijnen boven riskante, hetgeen weer inhoudt dat we een zo volledig mogelijk overzicht dienen te hebben van deze beide soorten contrasterende geneesmiddelen, die elk hun eigen vóór- en nadelen hebben.

De tijdens de artsenopleiding opgedane kennis betreffende de allopathische medicamenten, die vrij volledig is, moet in de praktijk getest worden aan de hand van boeken zoals het reeds genoemde werk van Dr. Meyler.

Ter verkrijging van een redelijk inzicht in de homeopathie, (die ik persoonlijk als hulptherapie toepas, en wel vooral bij kinderen, omdat ik nu eenmaal in de eerste plaats fytotherapeut ben, en niet, omdat ik de homeopathie minder gunstig zou beoordelen) adviseer ik vooral kennis te nemen van:

- Stauffers's Homöopathisches Taschenbuch.

Kurzgefasste Therapie und Arzneimittellehre (Hayg, Heidelberg).

- Dr. Werner Quilisch - Die homöopathische Praxis (Hippokrates Verlag, Stuttgart).

- Schilsky, B.: Homöopathiefibel für Ärzte (Haug, Heidelberg).

Uit de schier ontelbare homeopathische recepten heb ik er een zestigtal geselecteerd en daarbij de meest markante indicaties aangetekend.

Bestudeer deze grondig, en ga ze geleidelijk aan toepassen. De successen zullen niet uitblijven, en u spoedig aansporen, uw kennis van deze materie uit te breiden.

Wat mijn speciale terrein betreft, n.l. dat van de fytotherapie, kunnen wij gevoeglijk bijna alle theorie overboord zetten.

Vrijwel alles, wat tot dusver werd gepubliceerd over de werking van geneeskruiden, was te algemeen, te weinig gedifferentieerd. Bijna ieder kruid is goed voor bijna alle kwalen.

Ook de vermelding van de zogenaamde "werkzame bestanddelen" is nagenoeg waardeloos, omdat bij chemische samenstelling daarvan bleek, dat de uitwerking meestal geheel anders was, en soms zelfs totaal tegenovergesteld. Hieruit valt op te maken, dat het kruid als geheel nog andere bestanddelen bevat, en andere combinaties in zich heeft. Lao Tze (plm. 600 v.Chr.) wist het reeds: het geheel is méér dan de som der samenstellende delen.

Als enige uitweg uit dit labrynt, waar we vanwege de talloze kruiden geen keuze meer kunnen maken, zie ik dan ook:

1. alles, wat ook in de kruidentherapie vaag is, zonder meer laten vervallen.
2. nooit meer dan 3 à 4 (lieft nóg minder) kruiden per recept te laten vermengen, aangezien anders het overzicht -en voor een gedeelte ook de werking- verloren gaat.
3. van een beknopt aantal kruidenmengsels een duidelijke indicatie aangeven, die in de loop der jaren markant is geworden en succesvol is gebleken.
4. uitgaande van de constitutie van de patiënt -zoals ook de homeopaat dat doen moet -met behulp van deze recepten de zieke helpen, zijn ziekte te overwinnen, niet door onderdrukking van de symptomen, doch door re-activering van de *vis medicatrix naturae*, de nog steeds overmatig veronachtzaamde natuurlijke geneeskraft van het lichaam zelf.

Gezien het vaststaande feit, dat de gezondheid van mens en dier in het algemeen begint en eindigt bij de voeding, is het logisch, dat vooral tijdens de behandeling van chronisch zieken het dieet een belangrijke rol speelt. Hieraan wordt in ons land helaas nog veel te weinig aandacht geschonken, en nog veel minder aan de preventieve werking van een goed dieet-voorschrift, zonder hetwelk bij voorbeeld een krachtdadige kankerbestrijding nu eenmaal niet kan bestaan.

En dan nu eindelijk: *de fytotherapie*.

FYTOTHERAPIE

Mijn bedoeling is, uit de duizenden geneeskruiden, die de mensheid in de loop van zijn bestaan heeft leren kennen en gebruiken, er enkele tientallen van de meest gewone te selecteren, die bij een werkelijk vertrouwde apotheek of drogist vrijwel altijd in behoorlijk verse toestand verkrijgbaar zijn, en die ik, na deze ruim dertig jaar in de praktijk te hebben getest, als de meest doeltreffende zou willen beschouwen.

Bij een juiste toepassing van deze *Galenica* staan we altijd weer verbaasd over de resultaten, zelfs in vele gevallen, waarin alle hoop was opgegeven (zie de *Casuïstiek in Natuur- en Gezondheid*).

De dagelijkse toepassing van de kruidentherapie is vrij eenvoudig: van bepaalde kruiden moet de gehele substantie worden ingenomen, hetgeen het beste te doen is in de vorm van tabletten (zonder chemische bindmiddelen) of capsules, terwijl de actie van andere recepten beter tot zijn recht komt door een aftreksel in de vorm van kruidenthee, die in het algemeen het beste lauwwarm, na de maaltijden, kan worden gedronken.

Ook de bereiding hiervan is eenvoudig:

meestal een theekopje kokend water op een dessertlepel (= een halve eetlepel) kruiden 10 minuten laten trekken in een stenen theepotje (nooit in metaal). Eventueel voor een hele dag: 3 theekopjes op anderhalve eetlepel kruiden (tenzij anders is voorgeschreven).

Wat de kruidentabletten betreft gelden de volgende algemene regels:

kinderen tot 3 jaar:

3 x daags één tablet, opgelost in warm water of fijngemaakt in yoghurt of appelmoes.

kinderen van 3-8 jaar:

3 x daags 2 tabletten.

kinderen van 8-16 jaar:

3 x daags 3 tabletten.

boven de 16 jaar:

3 x daags 4 tabletten, met wat warm water, yoghurt of vruchtensap, na de maaltijden.

Hier volgen nu eerst de betreffende kruidenmengsels met hun samenstelling en hun algemene uitwerking. Tenzij anders is vermeld, bestaat *elk recept uit gelijke hoeveelheden van de samenstellende bestanddelen*.

Het argument, dat op deze manier de werkzame bestanddelen van de kruiden nooit volkomen nauwkeurig gedoseerd kunnen worden, is slechts een schijnargument. Gezien de volkomen ongevaarlijke samenstelling is

overdosering -het grote gevaar van de allopathische geneesmiddelen- geheel uitgesloten, terwijl bij handhaving van de geadviseerde hoeveelheden ook onderdosering niet zal voorkomen.

Voorbeeld: wanneer ik iemand met een avitaminose als dagrantsoen zou voorschrijven:

1,75 sinaasappel,
0,45 abrikoos,
32,25 gram rauwe sla,

zou dit terecht de nodige hilariteit verwekken.

KRUIDENRECEPTEN

Voor zover van belang, is bij verschillende recepten aangegeven, bij welke constitutie zij de beste werking ontplooiën. Hierbij gebruiken we de volgende aanduidingen:

Alg = algemeen (kan dus bij elke constitutie gebruikt worden)
Ha = haematogene constitutie
Hy = hydrogene constitutie
Ly = lymfatische constitutie
Ne = neurogene constitutie
Me = mengtype

3 Alg
Herba Agrimoniae
Herba Polygoni avicularis
Indicatie hypertonie en circulatiestoornissen

4 Alg
Herba Polygoni avicularis
Radix Taraxaci
Indicatie lever- en galstoornissen, cholesterolaemie, cholelithiasis, cirrhose

7 Ly/Ne
Radix Harpagophyti
Radix Rumicis crispae
Folium Clematidis rectae
Indicatie multiple sclerose, neuritis, Baralysis agitans

8 Ly
Radix Harpagophyti
Indicatie beentuberculose (Koch), osteoporose, Bechterew, arthritis, artrose

9 Ne
Radix Harpagophyti
Herba Spiraeae ulmariae
Indicatie neuralgieën, spit, ischias e d

- 12 Alg
 Herba Absinthii
 Herba Centaurii
Indicatie dyspepsie, indigestie, alg maagstoornissen
- 17 Alg
 Herba Agrimoniae
 Herba Fumariae
 Flos Lavandulae
 Rhizoma Curcumae javanicae
Indicatie leucaemie en leucocythose
- 21 Alg
 Herba Urticae
 Radix Taraxaci
 Herba Centaurii
 Flos Millefolii
Indicatie anaemie
- 23 Alg
 Herba Agrimoniae
 Herba Polygoni
 Herba Plantaginis lanceolatae
Indicatie thrombo phlebitis, varices en ter dehydratie van tumoren
- 25 Alg
 Flos Calendulae
 Radix Rumicis crispae
 Herba Equiseti arvense
Indicatie ziekte van Hodgkin en mamma-tumoren
- 29 Alg
 Herba Centaurii
 Herba Agrimoniae
 Herba Absinthii
 Radix Liquiritiae
Indicatie trage spijsvertering en stofwisseling
- 37 Hy
 Folium Sambuci
 Herba Crataegi
 Stipites Cerasorum
Indicatie hydrops bij hartinsufficiëntie en nierstoornissen

- 39 Alg
 Herba Plantaginis lanceolatae
 Herba Spiraeae ulmariae.
Indicatie neuralgie, blaascatarre en prostaat-hypertrophie
- 40 Ne
 Folium Menthae piperitae
 Herba Spiraeae ulmariae
 Radix Valerianae
Indicatie herpes zoster, zenuwuitslag en droge eczemen
- 41 Alg
 Folium Betulae albae
 Radix Harpagophyti
 Herba Urticae
 Herba Spiraeae ulmariae
Indicatie arthritis, arthrosen, rheuma
- 44 Hy
 Herba Equiseti arvense
 Folium Fragariae.
Indicatie nephrolithiasis, nephrosen en ter dehydratie van cysten
- 50 Alg
 Folium Orthosiphonis
 Herba Centaurii
Indicatie nephrolithiasis, nephritis en cystitis
- 51 Alg
 Herba Fumariae
 Radix Taraxaci
 Herba Solidaginis virgaureae
Indicatie cholesterolaemie, cholelithiasis en ascites
- 56 Alg
 Folium Salviae officinalis.
 Folium Menthae piperitae
 Herba Millefolii
Indicatie gastritis, gastro-enteritis e.d.

- 58 Alg
Herba Hyperici perforati
Folium Uvae ursi
Cortex Salicis
Indicatie enuresis nocturna (bij meisjes).
- 59 Alg
Cortex Salicis
Herba Fragariae
Indicatie enuresis nocturna (bij jongens)
- 62 Alg
Herba Hyperici perforati
Folium Uvae ursi
Herba Alchemillae
Cortex Quercus
Indicatie metrorrhagie, enuresis etc.
- 65 Alg
Cortex Quercus
Radix Rumicis crispae
Flos Chamomillae
Indicatie diarrhoea en encopresis
- 69 Ha
Folium Visci albi
Flos Calendulae
Herba Equiseti arvense.
Indicatie levercirrhose, psoriasis, Parkinson en sclerose
- 70 Ha
Flos Calendulae
Herba Polygoni avicularis
Herba Agrimoniae
Bij precancerose en bloeddegeneratie.
- 72 Ly
Herba PulmonariaeHerba
Plantaginis lanceolatae
Indicatie pneumonie, pleuritis sicca, allergie (b.v. hooikoorts)

- 73 Alg
Herba et Flos Hyssopii
Indicatie bronchi-ectasia, emphyseem, bronchiaal-carcinoom
- 74 Ly
Flos Malvae
Herba Plantaginis lanceolatae
Indicatie slijm- en kinkhoest en asthma bronchial.
- 75 Ne
Herba Millefolii
Indicatie nerveuze bronchitis, colitis, maag- en colonspasmen
- 76 Ne
Folium Rosmarini
Radix Valerianae
Indicatie hartneurose, paroxysmale tachycardie e.d.
- 77 Alg
Herba Millefolii
Folium Salviae officinalis
Indicatie colonspasmen, flatulentie, overmatig transpireren.
- 80 Alg
Radix Angelicae archangelicae
Folium Sennae
Cortex Rhammi frangulae
Indicatie constipatie, corpulentie, adipositas
- 81 Ly
Folium Salviae officinalis
Flos Malvae
Herba Plantaginis lanceolatae
Indicatie angina, tonsillitis en laryngitis
- 89 Alg
Herba Equiseti arvense
Herba Fragariae
Herba Violae tricoloris
Indicatie nephritis, nephrose, albuminurie en zwangerschapsbezwaren (de beroemde "ooievaarskruiden"!)

- 94 Ly
Flos Malvae
Herba Fragariae
Indicatie pneumonie, bronchitis en bronchiolitis.
- 95 Alg
Herba Centaurii
Radix Rumicis crispae
Herba Violae tricoloris.
Indicatie scrophulose, pyelo-nephritis en hoge bloed-bezinking
- 106 Ha
Herba Polygoni avicularis
Folium Vaccinium myrtilli
Indicatie diabetes mellitus
- 108 Ly
Folium Bucco
Cortex fructi Phaseoli
Indicatie diabetes insipidus
- 112 Ne
Herba Polygoni avicularis
Indicatie diabetes neurogenus
- 115 Alg
Herba Millefolii
Folium Hamamelidis.
Indicatie haemorrhoiden, pruritus en fissuri ani.
- 120 Alg
Herba Centaurii.
Herba Fragariae
Folium Orthosiphonis.
Indicatie nephritis, pyelo-nephritis, niergruis
- 123 Alg
Herba Bursae pastoris
Herba Alchemillae
Herba Hyperici perforatum
Indicatie fluor albus, vaginitis, colpitis en pruritus vulvae

124	Alg
Herba Hyperici perforatum	
Herba Millefolii	
<i>Indicatie dys- en amenorrhoe</i>	
125	Alg
Herba Hyperici perforatum	
Folium Rosmarini	
<i>Indicatie dysmenorrhoe</i>	
126	Ne
Herba Hyperici perforatum	
Radix Valerianae	
Folium Menthae piperitae	
Flos Lavandulae	
<i>Indicatie migraine en neuralgie</i>	
127	Ne
Flos Lavandulae	
Folium Menthae piperitae	
Flos Chamomillae	
Radix Valerianae	
<i>Indicatie vegetatieve dystonie, maagneurose en nerveuze slapeloosheid</i>	
128	Ne
Herba Anserinae	
Folium Menthae piperitae	
Herba Hyperici perforatum	
Stroboli Lupuli.	
<i>Indicatie metrorrhagie, fluor albus, salpingitis, vaginitis</i>	
130	Alg
Herba Absinthii.	
Semen Foeniculi.	
<i>Indicatie hyperacidose en ulcus ventriculi</i>	
132	Alg
Herba Absinthii	
Folium Salviae officinalis	
Folium Menthae piperitae	
<i>Indicatie indigestie, dyspepsie en ulcus duodeni</i>	

- 134 Ha
 Flos Calendulae
 Herba Absinthii
 Folium Menthae piperitae
Indicatie hypo-acidose en maagcarcinoom
- 138 Alg
 Flos Chamomillae
 Herba Hyperici perforatum
 Herba Millefolii
 Folium Menthae piperitae
Indicatie steriliteit, amenorrhoe, fluor albus
- 142 Alg
 Herba Centaurii
 Herba Crataegi
Indicatie hartinsufficiëntie en -decompensatie; ook bij dysenterie
- 145 Ne
 Herba Centaurii
 Herba Fragariae
 Radix Valerianae
Indicatie hartneurose, en in geval van myo-, endo- en pericarditis
- 147 Ne
 Radix Valerianae
 Folium Menthae piperitae
 Herba Centaurii
Indicatie angina pectoris en algemene pectagineuze symptomen
- 148 Alg
 Herba Urticae
 Herba Centaurii
 Folium Sennae
Indicatie constipatie
- 150 Alg
 Herba Centaurii
 Herba Urticae
Indicatie spierrheuma

- 153 Alg
 Herba Anserinae
 Herba Chelidonii
 Herba Millefolii
 Herba Alchemillae
Indicatie climacterium-bezwaren
- 154 Ly
 Herba Millefolii
 Folium Salviae officinalis
 Herba Plantaginis lanceolatae
 Herba Agrimoniae
Indicatie colitis ulcerosa, dysenterie (amoeben) en enterocolitis
- 161 Ha
 Herba Agrimoniae
 Herba Cynarae
Indicatie leverdysfunctie, -cirrhose, -carcinoom
- 167 Hy
 Folium Uvae ursi
 Herba Plantaginis lanceolatae
 Folium Betulae albae
Indicatie pyelitis, cystitis en prostatitis
- 172 Ly
 Herba Agrimoniae
 Herba Plantaginis lanceolatae
Indicatie adenitis, tonsillitis en adenoïde vegetaties
- 178 Ne
 Herba Agrimoniae
 Radix Valerianae
 Herba Millefolii
Indicatie Basedow, nerveuze struma en tachycardie
- 188 Alg
 Herba Fragariae vesc
 Herba Absinthii
Indicatie hypotonie, Addison

190	Alg
Fructus Juniperi	
Herba Centaurii	
Herba Fragariae	
Indicatie urinezure diathese	
207	Alg
Herba Euphrasiae	
Herba Centaurii	
<i>Indicatie alle oogontstekingen: retinitis, choreoiditis, conjunctivitis etc.</i>	
210	Alg
Herba Polygoni avicularis	
Radix Valerianae	
Herba Millefolii	
<i>Indicatie hartneurose en nerveuze slapeloosheid</i>	
212	Ne
Radix Valerianae	
Herba Polygoni avicularis	
Herba Plantaginis lanceolatae	
<i>Indicatie nervositeit, Jackson en epilepsie</i>	
219	Alg
Flos Lavandulae	
Herba Polygoni avicularis	
<i>Indicatie lienitis, singultus en bij haemolytische anaemie</i>	
231	Alg
Folium Salviae officinalis	
Herba Millefolii	
Herba Absinthii	
<i>Indicatie gastritis, dyspepsie, indigestie</i>	
236	Alg
Herba Agrimoniae	
Flos Tiliae	
<i>Indicatie griep, influenza, hooikoorts</i>	
246	Alg
Herba Equiseti arvense	
Herba Plantaginis lanceolatae	
Herba Polygoni avicularis	
<i>Indicatie nefrose, nephritis, cystitis en hypertensie</i>	

- 257 Alg
 Folium Uvae ursi
 Herba Plantaginig lanceolatae
 Flos Arnicae montanae
Indicatie chronische cystitis, haematurie, incontinentia urinae
Niet gebruiken bij zwangerschap en lactatie
- 260 Ly
 Herba Centaurii
 Radix Rumicis crispae
 Herba Plantaginis lanceolatae
 Herba Urticae
Indicatie eczemen, erysipelas, adenitis, diverticulitis
- 261 Alg
 Herba Centaurii
 Flos Arnicae montanae
 Radix Rumicis crispae
Indicatie alle ontstekingen
Niet gebruiken bij zwangerschap en lactatie
- 264 Ly
 Radix Rumicis crispae
 Herba Plantaginis lanceolatae
Indicatie scrophulose; otitis, otorrhoea en eczeem bij kinderen
- 273 Alg
 Herba Agrimoniae
 Herba Millefolii
 Cortex Salicis
Indicatie darmcatarrhe en colitis
- 275 Alg
 Herba Spiraeae ulmariae
 Herba Absinthii
Indicatie oxyuriasis (dit middel is volkomen onschadelijk)
- 278 Ne
 Flos Malvae
 Radix Althaeae
 Herba Millefolii
Indicatie asthma bronchiale en -cardiale

- 279 Ly
Herba Plantaginis lanceolatae
Flos Malvae
Radix Rumicis crispae
Indicatie pleuritis exsudativa en pneumonie
- 281 Alg
Herba Agrimoniae
Herba Centaurii
Herba Visci
Indicatie poliepen, myomen en adenoïde vegetaties
- 283 Alg
Herba Solidaginis
Cortex Rhamni frangulae
Indicatie leverdysfunctie, galstoornissen en constipatie
- 284 Alg
Herba Cynarae
Herba Solidaginis
Indicatie cholelithiasis, hydrops, ascites
- 285 Alg
Cortex Rhamni frangulae
Herba Millefolii
Indicatie colonspasmen en constipatie
- 286 Alg
Cortex Rhamni frangulae
Herba Plantaginis lanceolatae
Indicatie diverticulitis, colitis, gastro-enteritis
- 312 Ne
Flos Centaureae cyani
Folium Rosmarini
Indicatie hartneurose en bradycardie
- 316 Alg
Folium Menthae piperitae
Folium Salviae officinalis
Radix Rumicis crispae
Indicatie colitis ulcerosa, dysenterie, typhus (eventueel paratyphus)

Bovenstaande kruidenrecepten worden in de vorm van een extract toegediend.

Bereiding: (voor één dag, niet langer!)

3 kopjes kokend water op 1,5 à 2 volle eetlepels kruiden in een stenen of glazen theepot (nooit in metaal!) 10 minuten laten trekken (niet koken). Daarna door een zeefje afgieten en in glas bewaren. Na elke maaltijd een kopje daarvan gebruiken, desnoods aangevuld met wat heet water (niet opwarmen!).

In plaats van deze thee, kan men ook gebruik maken van een kant en klaar vloeibaar extract in de vorm van een Hydrophyl Concentraat (dosering: 40 druppels, 3X per dag in lauw water).

Er bestaan echter ook kruiden, waarvan de werkzame bestanddelen (waarvan de kennis echter nog zeer onvolledig is!) blijkens de resultaten niet voldoende in de "thee" worden opgenomen, zodat het nodig kan zijn het kruid of het kruidenmengsel in zijn geheel te nemen.

Hiertoe worden de kruiden op een speciale manier poederfijn gemalen en in capsules gebracht of tot tabletten geperst. Vanzelfsprekend dient dit laatste te geschieden met zuiver natuurlijke bindmiddelen, dus zonder toevoeging van chemische stoffen, zodat u ze alleen van een zeer betrouwbare apotheek moet betrekken, wanneer u zeker wilt zijn van een goed resultaat

Hieronder laat ik een vijftiental recepten volgen van kruidentabletten, die hun sporen verdiend hebben, en die zowel met de kruidenextracten als met homeopathische geneesmiddelen gecombineerd kunnen worden.

Hierbij geldt dezelfde constitutieaanduiding als bij de thee-recepten; ter voorkoming van misverstanden zijn zij voorzien van een fantasie naam.

- VI CASSIA Alg
 Folium Sennae
 Cortex Rhami frangulae
 Radix Liquiritiae
Indicatie chron. constipatie, stasis intestinalis en migraine.
- VII CHOLEX Alg
 Rhizoma Curcumae
 Folium Orthosiphonis
 Radix Taraxaci
 Fructus Cardui mariae
Indicatie levercirrhose en cholelithiasis.
- VIII CONSIVA Alg
 Radix Harpagophyti
 Herba Urticae
Indicatie rheuma, neuralgieën, aandoeningen van het beenderstelsel en circulatiestoornissen van het centrale zenuwstelsel.
- IX FARMON Ne
 Flos Malvae
 Herba Pulmonariae
 Semen Foeniculi
Indicatie asthmatische bronchitis, slijm- en kinkhoest.
- X MADAR Alg
 Rhizoma Acori calami
 Radix Valerianae
 Flos Calendulae
 Semen Foenugraeci
 Terra luvosi
 Radix Liquiritiae
 Saccharomycis cervisiae
Indicatie gastritis, ulcus ventriculi et duodeni, hypotonie.
- XI MENTHAL Alg
 Summitates Absinthii
 Herba Equiseti arv
 Herba Menthae pip
 Radix Liquiritiae
Indicatie indigestie, hyperacidose en ulcus pepticum.

- XII NERVA Ne
 Radix Valerianae
 Flos Millefoliae
Indicatie neurasthenie, nerveuze slapeloosheid, examenvrees, petit mall.
- XIII PHOCAL Alg
 Concha Ostreae
 Herba Equiseti
 Flos Hibisci
 Herba Urticae
Indicatie kalkgebrek, osteoporose, artrose, varices en wintervoeten; vatbare kinderen.
- XIV RUBINIA Alg
 Fructus Vaccinii oxycocci
 Folium Orthosiphonis
 Folium Fragariae vescae
 Herba Solidago virg
Indicatie ziekten van nieren en blaas, nephrolithiasis.
- XV TOXAL Alg
 Herba Centaurii
 Herba Gallii aparini
 Radix Taraxaci
 Radix Liquiritiae
Indicatie alle ontstekingen (acuut en chronisch; zenuw, spier, gewricht), eczemen, erysipelas.
- XVI TOXAL FORTE Alg
 Herba Centaurii
 Herba Galii aparini
 Radix Taraxaci
 Herba Plantaginis
 Radix Liquiritiae
Indicatie alle ontstekingen (acuut en chronisch; zenuw, spier, gewricht), eczemen, erysipelas.

HOMEOTHERAPIE

Het "bezwaar der veelheid", dat zich voordoet bij het bestuderen van de bekende kruidenboeken, blijkt eveneens een struikelblok te zijn bij de eerste kennismaking met de homeopathische standaardwerken, bijv. Kent's Repertorium.

Elk middel heeft zóveel, vaak totaal uiteenlopende, indicaties, dat de keuze van het juiste medicament een enorme ervaring, een scherpe waarneming en een goed combinatievermogen vereist.

(Wel héél vreemd, dat in ons land de homeopaat, die zich na het behalen van zijn artsdiploma de moeite getroost heeft, nog meerdere jaren verder te studeren teneinde ook deze geneesmethode onder de knie te krijgen, door de collegae maar al te vaak gekwalificeerd wordt als een "gediplomeerd kwakzalver". Met het succes van de één stijgt de jaloezie van de ander).

Teneinde bij de opleiding zeer veel tijd en moeite te besparen, heb ik uit de vele honderden homeopathische geneesmiddelen een zestigtal van de meest gebruikelijke geselecteerd en hierbij een beknopte, maar gerichte samenvatting gegeven van de ziektegevallen, waarbij zij de meeste kans op succes bieden.

Dat er homeopaten zijn, die dezelfde middelen in totaal andere gevallen voorschrijven, is verklaarbaar door het brede werkingsspectrum, terwijl we tevens moeten bedenken, dat niet elke arts begint met verband te leggen tussen de constitutie van de patiënt en de toe te passen medicatie, -iets, wat naar mijn mening zéér belangrijk is.

Vandaar, dat ik ook hier weer, evenals bij de kruidenrecepten, bij elk middel de *constitutie* vermeld, waarbij de kans op een snelle en doeltreffende reactie het grootst is. Hiermee wil niet gezegd zijn, dat het succes in andere gevallen uitgesloten is.

Met deze recepten is heel veel te bereiken, te meer daar zij met de kruidentherapie gecombineerd kunnen worden. In dit geval adviseer ik altijd: *homeopathische middelen vóór de maaltijden, kruidenthee of -tabletten na het eten.*

Met de bestudering van de overige homeopathische medicamenten kunnen we dan "voorlopig levenslang" vooruit, aangezien ook dit arsenaal onuitputtelijk is.

De homeotherapie berust in principe op het feit, dat de geneeskracht van een bepaalde stof door verdunning met alcohol (=dilutie) of verwrijving met melksuiker (=tritratie) ontstaat of toeneemt, en niet, wat men zou verwachten, minder wordt.

Voorbeeld:

-1g Aconitum-oertinctuur wordt, door krachtig schudden, vermengd met 9g alcohol. Hierdoor ontstaat de eerste decimale potentie van deze materie, dus: Aconitum D1 (dil.) = 1 op 10.

-1g van dit mengsel wordt vervolgens op dezelfde wijze weer verdund met 9g alcohol; deze tweede decimale potentie wordt genoemd: Aconitum D2(dil.) = 1 op 100, enz.

-1g Arsenicum (vergift) wordt verwreven met 9g melksuiker (neutraal), welke bewerking wordt herhaald met 1g van dit mengsel. Dit is dan inmiddels gepotentieerd tot Arsenicum D2 (trit.), een geneesmiddel. Deze verdunning of verwrijving kan theoretisch tot in het oneindige worden voortgezet, waarover straks meer.

Bepaalde homeopathische medicamenten worden, behalve als druppels en poeder, ook in de vorm van korrels (granulen) en tabletten geleverd. Men mag aannemen, dat vijf druppels gelijk staan met:

een mespunt poeder,

5 korrels, of

1 tablet.

Deze dosis wordt vóór de maaltijden gebruikt (de druppels op een lepel niet gefluorideerd drinkwater of mineraalwater, melk of vruchtensap), omdat zij door een lege maag het best wordt opgenomen. De werking begint trouwens al in de mond, zodat sommige homeopaten adviseren, de ingenomen hoeveelheid één minuut in de mond te houden alvorens door te slikken.

In het algemeen geeft men bij acute aandoeningen meermalen per dag een lage of middelmatige verdunning; chronische ziekten vereisen meestal hogere potenties (D60, D1000 of nog veel hoger) die dan echter veel minder vaak worden toegediend, b.v. 1 x per week.

Ook de leeftijd speelt een rol: wanneer we een volwassen patiënt D3 voorschrijven, krijgt bijv. een kind met dezelfde aandoening D6 van het zelfde middel. Dit is een kwestie van ervaring, waarvoor moeilijk vaste regels zijn aan te geven.

Bij het steeds weer verdunnen van een homeopathisch geneesmiddel moet er onherroepelijk een moment komen, dat er in het mengsel werkelijk geen atoom van het oorspronkelijk medicament meer voorkomt. (Ongeveer bij D23, het *Getal van Avogadro*). En toch blijkt de krachtige werking van de goedgekozen hoge potentie onmiskenbaar duidelijk. Dus tòch: suggestie? Behandeling van zieke baby's en dieren met homeopathische middelen heeft in talloze gevallen het overtuigende bewijs geleverd, dat ook hier het resultaat wel zeer frappant kan zijn, terwijl we bij deze patiënten de suggestie wel uitgesloten mogen achten.

Een poging tot verklaring: in plaats van verdunning of verwrijving kunnen we beter de term potentiëring of dynamisering gebruiken.

Door de bewegende, schuddende of wrijvende vermenging met de neutrale stof wordt de oerstof, waarvan we uitgaan, uit zijn materiële rust in zijn energetische of dynamische toestand gebracht, te vergelijken met de

"aangeslagen" toestand in het atoom (Niels Bohr), of, eenvoudiger, met het magnetisch maken van een staafje ijzer, door er met een magneet over te strijken.

Deze "geladen" energietoestand deelt zich mee aan alle moleculen van het mengsel -dus ook aan de neutrale deeltjes van de alcohol of de melksuiker, - die min of meer als accu gaan fungeren. Hierdoor wordt het mogelijk, dat bij voorbeeld Arsenicum D30 (trit.) een enorme, snelle, levensreddende reactie teweeg kan brengen.

Voorbeeld:

Peter ,anderhalf jaar oud, meningitis, 41.3 graden koorts, in één nacht koortsvrij, binnen enkele dagen volledig genezen met Arsenicum D30, terwijl we één ding zeker weten, namelijk dat er in dit middel geen atoom arsenicum meer aanwezig is.

Vandaar ook, dat we bijv. het doodgewone keukenzout (natrium chloride) dat we niet bepaald als een geneesmiddel beschouwen, door een trapsgewijze, miljoenvoudige verdunning of potentiëring kunnen dynamiseren tot Natrium Muriaticum D6, dat in vele gevallen een krachtig medicament blijkt te zijn.

Uit het bovenstaande kunnen twee conclusies getrokken worden:

Door de voortgezette verdunning of potentiëring neemt:

- a. de geneeskracht van de stof (het dynamische principe) toe, en
- b. de eventuele giftigheid (het materiële principe) af.

Twee grote voordelen van de homeotherapie tegenover vele giftige allopathische medicijnen met de beruchte schadelijke neven- of nawerkingen. (Zie Meyler).

HOMEOTHERAPIE IN DE PRAKTIJK

HOMEOPATHISCHE MEDICAMENTEN A - Z

Dan volgt hier in alfabetische volgorde een selectie van homeopathische medicamenten, met opgave van de constitutietypen, waarbij en de aandoeningen, waartegen zij bij voorkeur worden toegepast.

Analoog aan de kruiden therapie gebruiken we standaard granules K6

De standaard dosering is:

3 x daags 3 tot 5 granules, tenzij anders aangegeven.

ACIDUM BENZOICUM

Constitutie: Ha

Indicaties: chronische gewrichtsrheuma, arthrosen, stofwisselingsstoornissen en urinezure diathese.

ACONITUM

Constitutie: Alg

Indicaties: acute ontstekingen (door kouvatten) gepaard met koorts: reuma en neuralgie.

AESCULUS HIPPOCASTANUM

Constitutie: Alg

Indicaties: varices, thrombo-phlebitis (ontstoken spataderen), aambeien, couperose.

ANTIMONIUM SULFUR

Constitutie: Ly

Indicaties: bronchiectasie en longemphyseem; bronchitis met veel slijm.

APIS

Constitutie: Ly

Indicaties: nephritis en cystitis (nier- en blaasontsteking), slijmvlies- en huidirritaties.

ARNICA

Constitutie: Alg

Indicaties: alle verwondingen, kneuzingen, bloedingen, bloeduitstortingen, arteriosclerose en attaque.

ARSENICUM

Constitutie: Ly

Indicaties: heftige ontstekingen met hoge koorts. Anaemie (ook pernicieuze). Vochtige eczemen.

BELLADONNA

Constitutie: Ly/Ne

Indicaties: Angina, oog- en oorontsteking, gal-, darm-, maag- en nierkoliek.

BERBERIS

Constitutie: Alg

Indicaties: kalkstofwisseling en urinezure diathese, dus: gal-, nier- en blaassteen, rheuma, jicht.

BRYONIA

Constitutie: Alg

Indicaties: hardnekkige slijmvliesontstekingen: pleuritis, pneumonie, laryngitis, colitis.

CACTUS GRANDIFLORUS

Constitutie: Alg

Indicaties: Basedow, hartneurosen.

CALCIUM CARBONICUM

Constitutie: Ly

Indicaties: scrofuleuze klierzwellingen (ook mamma-tumoren), vochtige eczemen, tonsillitis, catarrhen.

CANTHARIS

Constitutie: Hy

Indicaties: Cystitis en pyelo-nephritis, (blaas- en nierbekkenontsteking), niergruis.

CARBO VEGETABILIS

Constitutie: Ly

Indicaties: slijmvliesontstekingen, laryngitis, bronchitis, gastritis, colitis, aambeien.

CARDUUS MARIANUS

Constitutie: Ha

Indicaties: Hepatitis, icterus, cholelithiasis.

CAUSTICUM

Constitutie: Alg

Indicaties: neurosen en neuralgie. Paralyse bij Multiple Sclerose, polio en spastische spinaalparalyse.

CHAMOMILLA

Constitutie: Ly/Ne

Indicaties: nerveuze krampen met diarrhoea; verder: het ideale middel tegen alle dentitiebezwaren.

CHELIDONIUM

Constitutie: Alg

Indicaties: cholelithiasis, hepatitis, pancreatitis.

COFFEA

Constitutie: Alg

Indicaties: nerveuze slapeloosheid, neuralgie, migraine.

COLOCYNTHUS

Constitutie: Ha

Indicaties: Ischias, trigeminus-neuralgie, dysmenorrhoea.

CONIUM MACULATUM

Constitutie: Ha

Indicaties: hardnekkige klierzwellingen en tumoren, scirrhus en Hodgkin. Prostaat-adenoom.

CONVALLARIA MAJALIS

Constitutie: Alg

Indicaties: Endo- en myocarditis, hypertonie.

CRATAEGUS

Constitutie: Alg

Indicaties: alle hartstoornissen, Angina pectoris, hydrops.

CUPRUM

Constitutie: Ne

Indicaties: nerveuze asthma, epilepsie, Jackson; alle spasmen.

DULCAMARA

Constitutie: Hy

Indicaties: reuma tijdens menopouse. Darmcatarrhe, blaasontsteking.

EUPHRASIA

Constitutie: Alg

Indicaties: alle oogontstekingen

FERRUM

Constitutie: Alg

Indicaties: anaemie, amenorrhoea.

GELSEMIUM

Constitutie: Ne

Indicaties: neuralgie, ischias, migraine, paresten.

GRAPHITES

Constitutie: Alg

Indicaties: droge eczemen, psoriasis, rhagaden, fissuren.

HAMAMELIS

Constitutie: Alg

Indicaties: alle aderontstekingen en bloedingen.
Bij acute bloedingen (aambeien, spataderen, ulcus cruris etc.).

HELLEBORUS NIGER

Constitutie: Hy

Indicaties: nephritis, pyelitis, uraemie.

HEPAR SULFUR

Constitutie: Ly

Indicaties: alle scrofuleuze zwellingen en ontstekingen.

HYDRASTIS CANADENSIS

Constitutie: Ha

Indicaties: prae-cancerose, maag- en darmcarcinoom, maligne tumoren.

IGNATIA

Constitutie: Ne

Indicaties: neurosen, hysterie, migraine, dysmenorrhoea.

IPECACUANHA

Constitutie: Alg

Indicaties: diarrhoea (bij kinderen), en enterocolitis, asthma bronchiale, allergie.

IRIS VERSICOLOR

Constitutie: Alg

Indicaties: ischias, trigeminusneuralgie, migraine.

KALIUM PHOSPHOR

Constitutie: Ne

Indicaties: psychoneurosen, nerveuze uitputting, melancholie, Jackson, epilepsie.

LACHESIS

Constitutie: Alg

Indicaties: acute ontstekingen: laryngitis, otitis, appendicitis, nephritis, endo- en myocarditis.

LOBELIA

Constitutie: Ne

Indicaties: nerveuze asthma, maag-, colon- en blaaskramp.

MAGNESIUM PHOSPHOR

Constitutie: Ne

Indicaties: angina pectoris, asthma, nerveuze spasmen, neuralgie, dysmenorrhoea.

MERCURIUS

Constitutie: Ly

Indicaties: scrofuleuze ontstekingen, eczemen en klier zwellingen.
Nephritis, testiculitis en parametritis.

NATRIUM SULPHUR

Constitutie: Hy

Indicaties: reumatische spierpijn, diabetes insipidus.

NUX VOMICA

Constitutie: Alg

Indicaties: gastritis, maagneurose, nerveuze spasmen, neuralgie, (spit, ischias, trigeminus), prostaathypertrophie, ovulatiepijn.

PHYTOLACCA

Constitutie: Ha

Indicaties: maligne tumoren, scirrhus, Hodgkin, neuralgie (door metastasering!)

PLATINUM

Constitutie: Ne

Indicaties: ovariaalcysten en -ontstekingen, fluor albus, dysmenorrhoea, uterusmyoom, metrorrhagie.

PODOPHYLLUM

Constitutie: Alg

Indicaties: lever- en galstoringen, coloncatarrhe, bezwaren van de menopouse.

POPULUS TREMUL

Constitutie: Alg

Indicaties: prostaathypertrophie en -adenoom, pyelonephritis en cystitis.

PULSATILLA

Constitutie: Ne

Indicaties: psychoneurosen; alle menstruatiestoringen van nerveuze aard; zwangerschapsbezwaren, varices, neuralgie.

RHUS TOXICODENDRON

Constitutie: Ne

Indicaties: reuma, neuralgie, ischias, spit, herpes zoster, hartneurose.

SABAL SERRULATA

Constitutie: Alg

Indicaties: prostaathypertrophie, testiculitis, cystitis.

SANGUINARIA

Constitutie: Alg

Indicaties: neuralgie, ischias, spit, migraine (rechts), climacterium bezwaren.

SEPIA

Constitutie: Alg

Indicaties: cystitis, parametritis, prolaps uteri, congestie, aambeien, neuralgie, migraine.

SILICEA

Constitutie: Ha

Indicaties: nier- en levercirrhose, fibroma, maligne klierzwellingen, osteoporose.

SPIGELIA

Constitutie: Alg

Indicaties: migraine (links), trigeminusneuralgie, pectangineuze symptomen, pericarditis.

SULFUR

Constitutie: Hy

Indicaties: urinezure diathese: rheuma, jicht, neuralgie; nephritis, cystitis, prostatitis, pruritus.

TEREBINTHINAE OLEUM

Constitutie: Hy

Indicaties: nephritis, pyelitis, cystitis, hydrops, nephrolithiasis, haematurie.

THERIDION

Constitutie: Ha

Indicaties: migraine met duizeligheid en oorsuizen; Menière, Parkinson.

URTICA URENS

Constitutie: Hy

Indicaties: enuresis en encopresis, cystitis, nephrolithiasis, nierkoliek, rheuma en jicht.

VERATRUM ALBUM

Constitutie: Ne

Indicaties: melancholie, hartneurose, asthma cardiale, pectangineuze symptomen.

ZINCUM VALERIANUM

Constitutie: Ne

Indicaties: epilepsie, angina pectoris, hysterie.

COMBINATIE VAN FYTO- EN HOMEOTHERAPIE BIJ DE MEEST VOORKOMENDE AANDOENINGEN

In het algemeen worden de homeopathische geneesmiddelen 3 x daags (vóór de maaltijden) of 4 x daags (idem, plus vóór het naar bed gaan) gebruikt, zodat zij zoveel mogelijk in een lege maag komen, waardoor zij des te beter worden opgenomen.

Homeopathische druppels: op een lepel goed leidingwater (zonder chloor of fluor) of anders op mineraalwater, melk, karnemelk of vruchtensap.

Homeopathische tabletten, korrels of poeder: in de mond laten smelten.

Kruidenthee en -tabletten kunnen, tenzij anders is voorgeschreven, tezamen na de maaltijden worden ingenomen.

Beide therapieën kunnen gecombineerd worden toegepast; in lichte gevallen zal één van beide meestal voldoende zijn.

RECEPTEN A – Z

A

ADDISON:

3 x daags: Kruidenrecept 188
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Aurum

ADENITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 172
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags Echinacea

ADENO-CARCINOOM:

3 x daags: Kruidenrecept 25
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags Hydrastis canadensis

ADENOÏDE vegetaties:

3 x daags: Kruidenrecept 172
3 x daags: 3 tabletten PHOCAL
Homeopathisch: 3 x daags: Calcium carbonicum

ADIPOSITAS:

2 x daags: Kruidenrecept 80
2 x daags: 4 tabletten BIOSLANK
Homeopathisch: 3 x daags: Fucus vesiculosus

ADNEXITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 260
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Mercuris jodatus

ALBUMINURIE:

3 x daags: Kruidenrecept 89
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Lachesis

ALLERGIE (algemeen):

3 x daags: Kruidenrecept 72
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopathisch: 3 x daags: Lobelia

AMENORRHOE:

3 x daags: Kruidenrecept 124
3 x daags: 4 tabletten ALBI
Homeopathisch: 3 x daags: China

ANAEMIE:

3 x daags: Kruidenrecept 21
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 5 druppels Arnica

ANAEMIE (haemolytische): Géén splen-ectomie!

3 x daags: Kruidenrecept 219
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Phosphorus

ANAEMIE (pernicieuze):

3 x daags: Kruidenrecept 261
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 2 x daags: Natrium muriaticum

ANGINA:

3 x daags: Kruidenrecept 81
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Apis

ANGINA PECTORIS:

3 x daags: Kruidenrecept 147
3 x daags: 4 tabletten NERVA
Homeopathisch: 3 x daags: Magnesium phosphor

ANOREXIA (gravis):

3 x daags: Kruidenrecept 56
3 x daags: 3 tabletten NERVA
Homeopathisch: elk uur Nux Vomica

ANURIE:

3 x daags: Kruidenrecept 44
3 x daags: 4 tabletten RUBINIA
Homeopathisch: 3 x daags: Solidago

ARTHRITIS (acut):

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Chininum sulfur

ARTHRITIS (chronisch):

3 x daags: Kruidenrecept 41
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopathisch: 3 x daags: Rhus toxicodendron

ARTHRITIS (deformans):

3 x daags: Kruidenrecept 8
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopathisch: 3 x daags: Acidum benzoicum

ARTHROSE:

3 x daags: Kruidenrecept 8
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Thuja

ASPERMIE:

3 x daags: Kruidenrecept 29
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopathisch: 2 x per week: Phosphorus

ASTHMA (bronchiale):

3 x daags: Kruidenrecept 75
3 x daags: 4 tabletten FARMON
Homeopathisch: 3x daags: Ipecacuanha

ASTHMA (cardiale):

3 x daags: Kruidenrecept 278
3 x daags: 4 tabletten NERVA
Homeopathisch: 3 x daags: Veratrum album

AVULGARIS:

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Hepar sulfur

B

BASEDOW:

3 x daags: Kruidenrecept 178
3 x daags: 4 tabletten NERVA
Homeopatisch: 1 x per dag: Ferrum jodatum

BECHTEREW:

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Calcium phosphor

BORNHOLM:

3 x daags: Kruidenrecept 236
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Bryonia

BRONCHIAAL-CARCINOOM:

3 x daags: Kruidenrecept 73
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopatisch: 3 x daags: Argentum nitricum
Iscador-injecties (Weleda)

BRONCHIECTASIE:

3 x daags: Kruidenrecept 72
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: 3 x daags: Carbo vegetabilis

BRONCHIOLITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 94
3 x daags: 4 tabletten FARMON
Homeopatisch: 3 x daags: Ipecacuanha

BRONCHITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 279
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Ammonium carbonicum

BURSITIS:

NIET PUNCTEREN!
Omslagen met warm water en azijn.
Homeopatisch: 4x daags: Arnica

C

CARBUNCULUS:

3 x daags: Kruidenrecept 261
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Echinacea

CARCINOOM (bronchiaal):

ISCADOR-injecties in alle carcinoom-gevallen!
3 x daags: Kruidenrecept 70
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Argentum nitricum

CARCINOOM (long):

3 x daags: Kruidenrecept 73
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Hydrastis canadensis

CARCINOOM (nieren en blaas):

3 x daags: Kruidenrecept 167
3 x daags: 4 tabletten RUBINIA
Homeopathisch: 3 x daags: Hydrastis canadensis

CARCINOOM (colon):

3 x daags: Kruidenrecept 77
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Arsenicum

CARCINOOM (lever):

3 x daags: Kruidenrecept 161
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Lycopodium

CARCINOOM (maag):

3 x daags: Kruidenrecept 134
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Mezereum

CARCINOOM (mamma):

3 x daags: Kruidenrecept 25
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Phytolacca

CARCINOOM (pancreas):

3 x daags: Kruidenrecept 172
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Conium

CARCINOOM (uterus):

3 x daags: Kruidenrecept 138
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopatisch: 3 x daags: Carbo animalis

CATARRHE (maag-darm):

3 x daags: Kruidenrecept 273
3 x daags: 3 tabletten MADAR
Homeopatisch: 3 x daags: Mercurius solubile

CATARRHE (blaas):

3 x daags: Kruidenrecept 257
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Cantharis

CHOLELITHIASIS:

3 x daags: Kruidenrecept 51
3 x daags: 4 tabletten CHOLEX
Homeopatisch: 3 x daags: Chelidonium

CHOREOIDITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 207
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Euphrasia

COLITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 260
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: 3 x daags: Magnesium muriaticum

COLITIS ULCEROSA:

4 x daags: Kruidenrecept 316
4 x daags: 3 tabletten BIOVISCA
Homeopatisch: 4 x daags: Graphites

COLPITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 123
3 x daags: 4 tabletten ALBI
Homeopatisch: 3 x daags: Sepia

COMMOTIO:

Enkele weken bedrust in duisternis!
(behalve in zeer lichte gevallen)
Homeopatisch: 4 x daags: Arnica

CONJUNCTIVITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 207
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Aconitum

CONSTIPATIE (matig):

3 x daags: Kruidenrecept 285
òf
3 x daags: 1 à 2 tabletten CASSIA
Homeopatisch: 3 x daags: Nux Vomica

CONSTIPATIE (zwaar):

3 x daags: kruidenrecept 286
3 x daags: 1 à 2 tabletten CASSIA
Homeopatisch: 3 x daags: Lycopodium

CONSTIPATIE (chronisch):

3 x daags: Kruidenrecept 148
3 x daags: 1 à 2 tabletten CASSIA
Homeopatisch: 3 x daags: Opium

CORONAIRSCLEROSE:

Vooraf niet roken!
3 x daags: Kruidenrecept 4
3 x daags: 4 tabletten CHOLEX
Homeopatisch: 3 x daags: Arnica

CORPULENTIE:

2 x daags: Kruidenrecept 80
3 x daags: 4 tabletten BIOSLANK
Homeopatisch: 3 x daags: Fucus vesiculosus

COXARTHRIITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Chininum sulfur

COXITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 8
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Rhus toxicodendron

CROHN (Enteritis regionalis):

3 x daags: Kruidenrecept 56
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: 3 x daags: Veratrum album

CYSTE (algemeen):

3 x daags: Kruidenrecept 44
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopatisch: 3 x daags: Apocynum cannabinum

CYSTITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 257
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Cantharis

D**DERMATITIS:**

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Arsenicum

DIABETES (insipidus):

Dieet!!
3 x daags: Kruidenrecept 108
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 1 x daags: Arsenicum

DIABETES (mellitus):

Dieet!!
3 x daags: Kruidenrecept 106
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: 3 x daags: Iris Versicolor

DIABETES (neurogenus):

Dieet!!
3 x daags: Kruidenrecept 112
3 x daags: 4 tabletten NERVA
Homeopatisch: 3 x daags: Acidum phosphor

DIARRHOEA (algemeen):

3 x daags: Kruidenrecept 273
3 x daags: 3 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3x daags: Ipecacuanha
Dieet: eerste dag alleen bosbessensap met wat warm water, doch zonder suiker; tweede dag: idem, met rijst en beschuit.

DIVERTICULITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 316
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: 3 x daags: Magnesium muriaticum

DYSENTERIE:

3 x daags: Kruidenrecept 260
3 x daags: 3 tabletten MADAR
Homeopatisch: 3 x daags: Mercurius corr

DYSMENORRHOE:

3 x daags: Kruidenrecept 125
3 x daags: 4 tabletten ALBI
Homeopatisch: 3 x daags: Belladonna

DYSPEPSIE:

3 x daags: Kruidenrecept 56
3 x daags: 3 tabletten MADAR
Homeopatisch: 3 x daags: Nux Vomica

DYSTONIE (vegetatieve):

3 x daags: Kruidenrecept 127
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: 3 x daags: Lobelia

E**ECZEEM (zie DERMATITIS):****EMPHYSEEM:**

3 x daags: Kruidenrecept 278
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: 3 x daags: Phosphorus

ENCOPRESIS:

3 x daags: Kruidenrecept 65
3 x daags: 3 tabletten PHOCAL
Homeopatisch: 3 x daags: Aloë

ENDOCARDITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 142
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Lachesis

ENTERITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 56
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: 3 x daags: Veratrum album

ENTERO-COLITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 316
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: 3 x daags: Natrium muriaticum

ENURESIS:

(bij meisjes):
3 x daags: Kruidenrecept 58
3 x daags: 2 tabletten ALBI
Homeopatisch: 3 x daags: Pulsatilla

ENURESIS:

(bij jongens):
3 x daags: Kruidenrecept 59
3 x daags: 2 tabletten NERVA
Homeopatisch: 3 x daags: Platinum

EPILEPSIE:

3 x daags: Kruidenrecept 210
3 x daags: 4 tabletten NERVA
Homeopatisch: 3 x daags: Causticum

ERYSIPELAS:

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Echinacea

F**FACIALISPARESE:**

3 x daags: Kruidenrecept 7
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Gelsemium

FISTEL:

3 x daags: Kruidenrecept 95
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Silicea

FLUOR (albus e.a.):

3 x daags: Kruidenrecept 128
3 x daags: 4 tabletten ALBI
Homeopatisch: 3 x daags: Kalium phosphor

FURUNCULOSE:

3 x daags: Kruidenrecept 261
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Sulfur jodatumum

G**GASTRITIS:**

3 x daags: Kruidenrecept 56
3 x daags: 2 tabletten MENTHAL
Homeopathisch: 3 x daags: Chamomillae

GASTRO-ENTERITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 56
3 x daags: 3 tabletten MADAR
Homeopathisch: 3 x daags: Natrium muriaticum

GLAUCCOOM:

3 x daags: Kruidenrecept 246
3 x daags: 4 tabletten CHOLEX
Homeopathisch: 3 x daags: Arnica
Uitwendig: Pilocarpine-druppels op voorschrift en onder controle van de oogarts!

GRIEP:

3 x daags: Kruidenrecept 236
3 x daags: 4 tabletten BIOGRIEP
Homeopathisch: 3 x daags: Bryonia

H**HAEMATOOM:**

3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Arnica

HAEMATURIE:

3 x daags: Kruidenrecept 246
3 x daags: 4 tabletten RUBINIA
Homeopathisch: 3 x daags: Apis

HAEMOPHILIE:

3 x daags: Kruidenrecept 21
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Hydrastis canadensis
1 x per maand een mespunt
Acidum oxalicum
Weinig kans op succes!

HAEMORROIDEN:

3 x daags: Kruidenrecept 115
3 x daags: 4 tabletten ALBI
Bij constipatie: 1 x 3 tabletten (avond) CASSIA
Homeopathisch: 3 x daags: Hamamelis

HARTINFARCT (nabehandeling):

3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 4 tabletten CHOLEX
Homeopathisch: 3 x daags: Cactus grandiflorus

HARTZWAKTE (insufficiëntie.):

3 x daags: Kruidenrecept 145
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Coffea

HEPATITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 172
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Lycopodium

HERPES LABIALIS:

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Rhus toxicodendron

HERPES ZOSTER (gordelroos):

3 x daags: Kruidenrecept 95
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Mezereum

HODGKIN:

3 x daags: Kruidenrecept 25
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Hydrastis canadensis

HOOIKOORTS:

3 x daags: Kruidenrecept 72
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopathisch: 3 x daags: Sabadilla

HYDROPS (algemeen):

3 x daags: Kruidenrecept 37
3 x daags: 4 tabletten RUBINIA
Homeopathisch: 3 x daags: Convallaria majalis

HYPERACIDOSE:

3 x daags: Kruidenrecept 130
3 x daags: 4 tabletten MADAR
Homeopathisch: 3 x daags: Capsicum

HYPERTENSIE (algemeen):

3 x daags: Kruidenrecept 3
3 x daags: 4 tabletten NERVA
Homeopathisch: 3 x daags: Aurum
In lichte gevallen:
3 x daags: 4 tabletten BIOVITA

HYPOACIDOSE:

3 x daags: Kruidenrecept 12
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopathisch: 3 x daags: Graphites

HYPOTENSIE (hypotonie):

3 x daags: Kruidenrecept 29
3 x daags: 4 tabletten MADAR
Homeopathisch: 3 x daags: Arnica

I

ICTERUS:

3 x daags: Kruidenrecept 161
3 x daags: 4 tabletten CHOLEX
Homeopathisch: 3 x daags: Chelidonium

ILEITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 316
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Veratrum album

IMPETIGO:

3 x daags: Kruidenrecept 260
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 1 x per dag(avond): Silicea

IMPOTENTIE:

3 x daags: Kruidenrecept 29
3 x daags: 4 tabletten NERVA
Homeopatisch: 1 x per dag(avond): Phosphorus

INCONTINENTIA ALVI (encopresis):

3 x daags: Kruidenrecept 65
3 x daags: 3 tabletten PHOCAL
Homeopatisch: 3 x daags: Aloë

INCONTINENTIA URINAE (enuresis):

bij meisjes:
3 x daags: Kruidenrecept 58
3 x daags: 2 tabletten ALBI
Homeopatisch: 3 x daags: Pulsatilla

INCONTINENTIA URINAE (enuresis):

bij jongens:
3 x daags: Kruidenrecept 59
3 x daags: 2 tabletten NERVA
Homeopatisch: 3 x daags: Platinum

INFLUENZA:

3 x daags: Kruidenrecept 236
3 x daags: 4 tabletten BIOGRIEP
Homeopatisch: 3 x daags: Bryonia

IRITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 207
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Euphrasia

ISCHIAS:

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Rhus toxicodendron

J**JACKSON:**

3 x daags: Kruidenrecept 212
3 x daags: 4 tabletten NERVA
Homeopatisch: 3 x daags: Zincum valerianum

JICHT:

3 x daags: Kruidenrecept 44
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Colchicum

K**KERATITIS:**

3 x daags: Kruidenrecept 207
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Hepar sulfur

KOLIEK (algemeen):

enkele malen (om het uur):
Kruidenrecept 127
samen met:
3 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: elk half uur: Chamomillae

L**LARYNGITIS:**

3 x daags: Kruidenrecept 81
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
(eventueel in de kruidenthee opgelost)
Homeopatisch: 3 x daags: Lachesis

LEUCAEMIE (lymphatische):

3 x daags: Kruidenrecept 17
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Chininum arsenicosum

LEUCAEMIE (myeloïde):

3 x daags: Kruidenrecept 17
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopatisch: 3 x daags: Hydrastis canadensis

LIENITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 219
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Scilla

LINTWORM:

één dag: Yomesan-kuur (Bayer)
daarna één dag: 3 x 2 tabletten CASSIA

LUMBAGO (spit):

Warmte!

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopathisch: 3 x daags: Rhus Toxicodendron

LYMPHANGITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 172
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Echinacea

M**MAMMA-TUMOR (lymphatisch):**

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Calcium fluoratum

MAMMA-TUMOR (haematogeen):

3 x daags: Kruidenrecept 25
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Conium

MASTITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 172
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Phytolacca

MENIÈRE:

3 x daags: Kruidenrecept 4
3 x daags: 4 tabletten CHOLEX
Homeopathisch: 3 x daags: Cocculus en 1 x per week(avond): Theridion

MENINGITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 261
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: elk uur: Echinacea

MENO-/METRORRHAGIE:

3 x daags: Kruidenrecept 62
3 x daags: 4 tabletten ALBI
Homeopathisch: 3 x daags: Hamamelis

METRITIS (endo-, para-):

3 x daags: Kruidenrecept 95
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Bryonia

MIGRAINE:

3 x daags: Kruidenrecept 126
3 x daags: 4 tabletten NERVA
Homeopatisch: 3 x daags: Coffea

MULTIPLE SCLEROSE:

3 x daags: Kruidenrecept 7
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Causticum, 1 x per week: Arsenicum

MYALGIE:

3 x daags: Kruidenrecept 150
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Rhus Toxicodendron

MYOCARDITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 142
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Arnica

MYOGELOSE:

3 x daags: Kruidenrecept 41
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Acidum benzoicum

MYOOM:

Extirperen! Vanaf drie weken vóór tot drie weken na deze (en elke andere) operatie:
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
(voor bloedzuivering en ter voorkoming van thrombose).

N**NEPHRITIS (Bright):**

3 x daags: Kruidenrecept 120
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Arsenicum

NEPHROLITHIASIS:

3 x daags: Kruidenrecept 50
3 x daags: 4 tabletten RUBINIA
Homeopatisch: 3 x daags: Berberis vulgaris

NEPHROSE:

3 x daags: Kruidenrecept 246
3 x daags: 4 tabletten RUBINIA
Homeopatisch: 3 x daags: Aurum

NEURALGIE (algemeen):

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopathisch: 3 x daags: Colocynthus

NEURASTHENIE:

3 x daags: Kruidenrecept 212
3 x daags: 4 tabletten NERVA
Homeopathisch: 3 x daags: Kalium phosphor

NEURITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Rhus Toxicodendron

O

OBSTIPATIE: Zie Constipatie.

OÖPHORITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 95
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Echinacea

OSTEOCHONDRITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 8
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopathisch: 3 x daags: Silicea

OSTEOMYELITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 8
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Lachesis

OSTEOPOROSE:

3 x daags: Kruidenrecept 8
3 x daags: 4 tabletten PHOCAL
Homeopathisch: 3 x daags: Calcium carbonicum

OTITIS EXTERNA:

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Arsenicum

OTITIS INTERNA (media):

3 x daags: Kruidenrecept 261
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Calcium phosphoricum

OTORRHOE (loopoor):

3 x daags: Kruidenrecept 260
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Mercurius solubile

OVARIAALCYSTE:

3 x daags: Kruidenrecept 44
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Apocynum cannabis

OXYURIASIS:

3 x daags: Kruidenrecept 275
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopathisch: 3 x daags: Spigelia

OZAENA:

3 x daags: Kruidenrecept 95
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Cinnabaris

P**PANARITIUM:**

3 x daags: Kruidenrecept 261
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Myristica

PANCREATITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 172
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Mercurius jodatium

PARALYSIS AGITANS (PARKINSON):

3 x daags: Kruidenrecept 69
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Manganum aceticum

PARAMETRITIS (ENDO-):

3 x daags: Kruidenrecept 95
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Bryonia

PAROTITIS: Warm houden!
3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten PHOCAL
Homeopathisch: 3 x daags: Phytolacca

PEMPHIGUS:
3 x daags: Kruidenrecept 261
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Arsenicum

PERICARDITIS:
3 x daags: Kruidenrecept 145
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Spigelia

PERIOSTITIS:
3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Mercurius solubile

PERITONITIS:
3 x daags: Kruidenrecept 260
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 2 x daags: Lachesis

PERTUSSIS:
3 x daags: Kruidenrecept 74
3 x daags: 4 tabletten FARMON
Homeopathisch: 6 x daags: Cuprum

PFEIFFER:
3 x daags: Kruidenrecept 236
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Arsenicum

PHLEBITIS (ook THROMBOPHLEBITIS):
3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Arnica

PLEURITIS EXSUDATIVA:
3 x daags: Kruidenrecept 279
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Aconitum

PLEURITIS SICCA:

3 x daags: Kruidenrecept 72
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopathisch: 3 x daags: Bryonia

PNEUMONIE:

bij hoge koorts: koude Priessnitz!
3 x daags: Kruidenrecept 279
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Antimonium arsenicum

POLIOMYELITIS:

Preventief:
Homeopathisch: 1 x per jaar: Lathyrus sativus
Acuut:
3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Lachesis

POLYARTHRITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Chininum sulfuricum

POLYNEURITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopathisch: 3 x daags: Rhus Toxicodendron

POLYRADICULONEURITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 7
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Lachesis

PROSTAATHYPERTROPHIE:

constitutie Haematogeen, dan:

3 x daags: Kruidenrecept 25
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Clematis erecta

constitutie niet Haematogeen, dan:

3 x daags: Kruidenrecept 39
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: afwisselend: 3 x daags: Sabal serrulatum of
3 x daags: Populus tremulus

PROSTATITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 257
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Sulfur

PRURITUS:

3 x daags: Kruidenrecept 123
3 x daags: 4 tabletten ALBI
Homeopathisch: 3 x daags: Creosotum

PSORIASIS:

3 x daags: Kruidenrecept 69
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Arsenicum

PYAEMIE (sepsis):

3 x daags: Kruidenrecept 142
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Echinacea

PYELITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 120
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Helleborus

R**RADICULONEURITIS:**

zie POLYRADICULONEURITIS.

RETINITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 207
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Belladonna

RHEUMATISMUS ARTICULORUM (acuut):

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 4 x daags: Chininum sulfur.

RHEUMATISMUS ARTICULORUM (chronisch):

3 x daags: Kruidenrecept 41
3 x daags: 6 tabletten CONSIVA
Homeopathisch: 3 x daags: Colchicum

RHEUMATISMUS MUSCULORUM:

3 x daags: Kruidenrecept 150
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Rhus Toxicodendron

RHEUMATISMUS NODOSUS:

3 x daags: Kruidenrecept 8
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Silicea

S**SALPINGITIS:**

3 x daags: Kruidenrecept 128
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Arsenicum

SARCOOM:

3 x daags: Kruidenrecept 70
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopatisch: 3 x daags: Hydrastis canadensis
1 x per week: Silicea

SCARLATINA:

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Belladonna

SCHEUERMANN:

3 x daags: Kruidenrecept 8
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Silicea

SCIRRHUS:

3 x daags: Kruidenrecept 25
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopatisch: 3 x daags: Conium

SCROFULOSE:

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten PHOCAL
Homeopatisch: 3 x daags: Calcium carbonicum

SEPSIS:

3 x daags: Kruidenrecept 142
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Echinacea, of
3 x daags: Lachesis

SINUSITIS (algemeen):

3 x daags: Kruidenrecept 95
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Cinnabaris

SPONDYLITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Silicea

SPONDYLOSE:

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten CONSIVA
Homeopatisch: 3 x daags: Calcium carbonicum

STOMATITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 81
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Borax

STRUMA:

3 x daags: Kruidenrecept 178
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopatisch: 3 x daags: Spongia

T**TESTICULITIS/EPIDIDYMITIS:**

3 x daags: Kruidenrecept 95
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Sulfur

THROMBOPHLEBITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Arnica

THROMBOSE:

3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 4 tabletten CHOLEX
Homeopatisch: 3 x daags: Arnica

TONSILLITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 81
3 x daags: 4 tabletten PHOCAL
Homeopatisch: 3 x daags: Calcium jodatum

TRACHEITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 260
3 x daags: 4 tabletten FARMON
Homeopathisch: 3 x daags: Ammonium carbonicum

TRIGEMINUS-NEURALGIE:

3 x daags: Kruidenrecept 9
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Colocynthus

TUBERCULOSE (been-KOCH):

3 x daags: Kruidenrecept 8
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Silicea

TUBERCULOSE (colon):

3 x daags: Kruidenrecept 154
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopathisch: 3 x daags: Carbo vegetabilis

TUBERCULOSE (long):

3 x daags: Kruidenrecept 74
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Spongia

TUBERCULOSE (nier):

3 x daags: Kruidenrecept 89
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Lycopodium

TUMOR (cerebri):

3 x daags: Kruidenrecept 3
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Arnica

TUMOR (mamma, haematogeen):

3 x daags: Kruidenrecept 25
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Conium

TUMOR (mamma, niet haematogeen):

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Calcium fluoratum

TUMOR (sigma, haematogeen):

3 x daags: Kruidenrecept 69
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Conium

TUMOR (sigma, algemeen):

3 x daags: Kruidenrecept 260
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopathisch: 3 x daags: Lycopodium

TYPHUS:

3 x daags: Kruidenrecept 316
3 x daags: 4 tabletten MADAR
Homeopathisch: 3 x daags: Pyrogenium

U**ULCUS CRURIS:**

3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Sulfur jodatum

ULCUS DUODENI/VENTRICULI; algemeen:

3 x daags: Kruidenrecept 132
3 x daags: 4 tabletten MENTHAL
Homeopathisch: 3 x daags: Anacardium orientale

ULCUS DUODENI (VENTRICULI):

bij haematogene constitutie:
3 x daags: Kruidenrecept 134
3 x daags: 4 tabletten BIOVISCA
Homeopathisch: 3 x daags: Arsenicum

URAEMIE:

3 x daags: Kruidenrecept 44
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Solidago Virgaurea

URETHRITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 257
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Acidum Nitricum

V

VAGINITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 128
3 x daags: 4 tabletten ALBI
Homeopathisch: 3 x daags: Sepia

VARICES:

3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Aesculus Hippocastanum

VIRUS-INFECTIE (algemeen):

3 x daags: Kruidenrecept 261
3 x daags: 4 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Echinacea

KINDERZIEKTEN

Speciaal bij de behandeling van jeugdige patiënten heeft de *homeopathie* twee grote voordelen:

1. de kinderen nemen de homeopathische geneesmiddelen zeer gemakkelijk in, en
2. zij reageren hierop in het algemeen veel beter dan volwassenen. Dit vindt zijn oorzaak in het feit, dat het reactievermogen van de volwassen mens in veel gevallen is verminderd door "onnatuurlijke" voeding, vermoeidheid of verminderde vitaliteit, en vaak zelfs duidelijk is afgestompt door het gebruik -dat eigenlijk altijd misbruik is - van alcohol, tabak en dergelijke "genotmiddelen"!

Wanneer kinderen tot ongeveer 12 jaar kruidenthee nodig hebben, kunnen de reeds gemelde recepten zonder bezwaar gebruikt worden, doch dan bij voorkeur "op halve kracht gezet", dus: drie theekopjes op een normaal-gevulde eetlepel kruiden.

Kruidentabletten kunnen daarin worden opgelost - hetgeen het innemen zeer vereenvoudigt - door ze te laten meetrekken in een (niet-metalen) theepot. Thans volgen de meest voorkomende kinderziekten in alfabetische volgorde, met de aanbevolen therapie.

AMANDELVERGROTING

(Adenoïde vegetaties):

3 x daags: Kruidenrecept 172
3 x daags: 3 tabletten PHOCAL
Homeopatisch: 3 x daags: Calcium jodatum

ANGINA:

3 x daags: Kruidenrecept 81
3 x daags: 2 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Apis

BEDWATEREN (bij jongens):

3 x daags: Kruidenrecept 59
3 x daags: 2 tabletten NERVA
Homeopatisch: 3 x daags: Platinum

BEDWATEREN (bij meisjes):

3 x daags: Kruidenrecept 58
3 x daags: 2 tabletten ALBI
Homeopatisch: 3 x daags: Pulsatilla

BLAASONTSTEKING:

3 x daags: Kruidenrecept 246
3 x daags: 2 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Cantharis

BOF (parotitis): warm houden!

Homeopatisch: 3 x daags: Belladonna

BUIKPIJN (met diarrhoe):

3 x daags: Kruidenrecept 56
Homeopatisch: 3 x daags: Chamomillae

BUIKPIJN (met constipatie):

3 x daags: Kruidenrecept 286
Homeopatisch: 3 x daags: Nux Vomica

DARMPARASITEN:

3 x daags: Kruidenrecept 275
Homeopatisch: 3 x daags: Spigelia

DAUWWORM (Crusta lactea):

Karnemelkvoeding!
3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten PHOCAL
Homeopathisch: 3 x daags: Calcium carbonicum

DIPHThERIE: Koude Priessnitz om de keel!

3 x daags: Kruidenrecept 94
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Mercurius cyanathus

ENCEPHALITIS infantum:

3 x daags: Kruidenrecept 172
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Lachesis

ENCEPHALITIS postvaccinalis:

3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Gelsemium

GRIEP:

3 x daags: Kruidenrecept 236
3 x daags: 3 tabletten BIOGRIEP
Homeopathisch: 3 x daags: Bryonia

HALSKLIEREN (zwellung en ontsteking):

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten PHOCAL
Homeopathisch: 3 x daags: Hepar sulfur.

KIESPIJN:

Naar de tandarts!
In afwachting daarvan:
elk uur: een tablet Arsenicum
in de mond laten smelten.

KINKHOEST:

3 x daags: Kruidenrecept 74
3 x daags: 3 tabletten FARMON
Homeopathisch: 3 x daags: Drosera

LONGONTSTEKING: Priessnitz-omslagen!

3 x daags: Kruidenrecept 72
3 x daags: 4 tabletten FARMON
Homeopathisch: afwisselend om de twee uur:
Aconitum en Ipecacuanha

MAZELEN: Alléén maar warm houden en oppassen voor kouvatten! Géén vaccins. Het laten "uit-zieken" geeft de beste weerstand voor levenslang!

MENINGITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 264 en
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Echinacea

OOGONTSTEKING:

3 x daags: Kruidenrecept 23
3 x daags: 3 tabletten PHOCAL
Homeopatisch: 3 x daags: Euphrasia

OORONTSTEKING (inwendig):

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Aconitum

OORONTSTEKING (uitwendig):

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Arsenicum

OORPIJN:

oordruppels:

Glycerine 25 gram
Spiritus fortior 3 gram
3 druppels in het oor, afsluiten met een propje watten. Helpt dit niet snel, dan behandelen als ontsteking (zie boven).

POLIO (poliomyelitis infantum):

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopatisch: 3 x daags: Gelsemium
Preventief: 1 x per jaar: 1 tablet Lathyrus sativus

ROODVONK (Scarlatina):

Homeopatisch: elke 2 uur: Belladonna

SLIJMHOEST:

3 x daags: Kruidenrecept 74

3 x daags: 4 tabletten FARMON
Ipecacuanha Homeopathisch: 3 x daags:

STEENPUISTEN:

3 x daags: Kruidenrecept 264
3 x daags: 3 tabletten TOXAL
Homeopathisch: 3 x daags: Arsenicum
verder: gist(bijvoorbeeld als tabletten)

TONSILLITIS:

3 x daags: Kruidenrecept 81
3 x daags: 3 tabletten PHOCAL
Homeopathisch: 3 x daags: Calcium jodatum

TER VOORKOMING VAN COMPLICATIES BIJ ALLE VACCINATIES

(die alléén bij emigratie verplicht zijn):

vanaf twee weken vóór tot één week
na de inenting:

3 x daags: 2 tabletten TOXAL

Volwassenen:

3 x daags: 4 tabletten TOXAL

RESUMÉ

In het voorgaande werd een overzicht gegeven van een aantal fyto- en homeotherapeutische recepten, waarmee de "progressieve" medicus, die zich ook op dit terrein wil bekwamen, de meeste kans op gunstige resultaten heeft, zoals in de loop der jaren uitvoerig experimenteel is vastgesteld.

Wat de fytotherapie betreft is dit overzicht vrij volledig; de summiere aanwijzingen voor de homeotherapie zijn nog voor heel wat uitbreiding vatbaar.

Toch kunnen we, door onze ervaringen uit te wisselen en dóór te geven, aan onze opvolgers enorm veel tijd besparen, en dit is wel het hoofdmotief, de primaire aanleiding tot het samenstellen van dit handboek.

In de praktijk van alledag zullen weinig ziektegevallen voorkomen, die aan de hand van de hierin verstrekte gegevens niet succesvol behandeld kunnen worden. Het zou te ver voeren, hiervan de talloze voorbeelden te gaan opnoemen; de casuïstiek in mijn boek *Natuur en Gezondheid* (De Driehoek, Amsterdam) is in dit opzicht veel meer illustratief.

Wel wil ik hier nog eens de conclusie, waartoe ik steeds gekomen ben, herhalen en onderstrepen: er bestaan helaas wel ongeneselijke ziekten, doch in principe beslist geen ongeneselijke ziekten!
"Voor elk kwaal is een kruid gewassen!"

Weliswaar kan de vitaliteit van de patiënt door een langdurige of heftig aangrijpende ziekte reeds zozeer gesloopt zijn, dat zijn lichaam zelfs op de allerbeste therapie niet meer met een genezingstendens kan reageren. In dat geval kan hoogstens "verlichting" - zonder verdoving - worden bereikt, hetgeen op zichzelf toch ook al de moeite waard is.

Natuurlijk vergt het veel ervaring, in ernstige, acute gevallen direct het juiste middel voor te schrijven, en het is vooral daarom, dat ik steeds weer adviseer, met de chronische gevallen te beginnen:

- 1e. omdat we dan meer tijd hebben, de reacties van de patiënt precies na te gaan, en aan de hand daarvan de voorschriften, zo nodig, te wijzigen, en
- 2e. omdat juist in geval van een chronische aandoening, bij een langdurige allopathische behandeling, de kans op een medicijnvergiftiging groter is.

Dat dit geen denkbeeldig gevaar is, werd reeds meermalen internationaal met klem gerapporteerd.

Vooraf op het gebied van der chronische ziekten (carcinoom, diabetes, multiple sclerose, reuma etc.) waartegen de allopathische apotheek nog vrijwel geen echte geneesmiddelen bezit, levert een voortgezette kruidentherapie,

gecombineerd met het juiste dieet, vaak resultaten op, die met geen enkel ander systeem bereikt kunnen worden.

Echter geeft het de "vakman" eveneens een grote voldoening, wanneer hij door deze ongevaarlijke, natuurlijke medicijnen in staat wordt gesteld, b.v. een angina, een pneumonie, een otitis media e.d. binnen twee à drie dagen geheel te genezen, of de hoge koorts (b.v. 41 graden C!) bij een kind met encefalitis of meningitis, binnen twaalf uur te normaliseren, met Priessnitz-compressen, doch zonder antibiotica, die wel de koorts kunnen drukken, doch vaak niet vlug genoeg de eigenlijke oorzaak kunnen wegwerken.

Teneinde de werking van deze nieuwe receptuur bij deze zeer ernstige ontstekingsstoestanden te leren kennen, verdient het aanbeveling, met lichte gevallen te beginnen, b.v. bij een steenpuist. Wanneer deze in korte tijd geneest, geeft dat de burger gezondheid, en zijn lijfarts moed.

Voor vele wetenschappelijk -d.w.z. chemisch-mechanistisch denkende - medici is 't aanvankelijk niet te geloven, welke resultaten behaald kunnen worden met zulke "eenvoudige" middelen. Toch is deze eenvoud maar zeer betrekkelijk. Wat is eigenlijk ingewikkelder: de chemische formule van bijvoorbeeld Prednison, of de -nog steeds niet volledig geanalyseerde, en ook moeilijk te analyseren samenstelling van de "werkzame bestanddelen" van duizendguldenkruid?

Ook voor de tot dusver alleen slechts allopathisch gevormde arts is de uitbreiding van zijn arsenaal met de hier genoemde geneesmiddelen zonder risico. Hij zal namelijk meestal met zijn eigen receptuur beginnen, om dan later, wanneer de gewenste resultaten uitblijven, over te schakelen naar de nieuwe, waarbij hij de morele geruststelling bezit, zijn "eigen, vertrouwde middelen achter de hand te hebben".

Recht evenredig met het toenemen van de ervaring stijgen de successen! Verder hebben de fyto- en de homeotherapie nog een groot voordeel, dat ik tot dusver nog niet als zodanig vermeld heb, n.l. dat de werking van deze medicamenten van oudsher steeds werd getest op *mensen* (primair in de "oerstaat", later op studenten/vrijwilligers), waarvoor zij uiteindelijk ook bestemd waren. Hun karakteristiek werd dus niet bepaald door de resultaten van dierexperimenten, waarvan de relatieve waardeloosheid en onbetrouwbaarheid reeds eerder met een simpel voorbeeld door mij werden aangetoond.

Met vreugde kunnen we thans constateren, dat de wetenschappelijke en populaire belangstelling voor de oudste en meest vergeten therapie ter wereld: de kruidengeneeskunde of fytotherapie, weer sterk groeiende is.

Niet slechts in de "sensatieweekbladen" - breed uitgesponnen, vanuit de dramatische basis, met de zorgvuldig opgebouwde climax tot het happy end - doch ook in de meest officiële, nuchtere, toonaangevende medische tijdschriften over de gehele wereld treffen wij artikelen aan betreffende onderzoeken naar de werking van bekende en onbekende plantaardige geneesmiddelen.

Ik memoreer hier de uitzending van een groep Amerikaanse medici naar "donker Afrika", met als doel: kennis te nemen van de door de natuurliefhebbers

toegepaste medicijnen. Dat zij hierbij konden rekenen op de stille, doch vastberaden tegenwerking van de inheemse "medicijnmannen" stond, a-priori, als een paal boven water.

Hoezeer we deze onderzoeken als zodanig ook toejuichen: voor ons staat het vast, dat zij grotendeels overbodig zijn, omdat we werkelijk niet op nieuwe recepten zitten te wachten.

Er is slecht een meer wetenschappelijke gerichte toepassing op grote schaal nodig om de juistheid te kunnen bewijzen van de bovenvermelde bewering: *Er is voor elke kwaal een kruid gewassen.*

Het is de hartenwens van de auteur, met behulp van dit Compendium een aansporing te geven in deze richting, waardoor de belangen van de behandelende medicus in het algemeen - en van de te behandelen patiënt in het bijzonder - in steeds toenemende mate en op uitgebreider schaal kunnen worden gediend.

Aan u, serieuze medicus, die dit met instemming gelezen hebt, de oproep en de taak, hieraan mede te werken!

LITERATUUR: BRONNEN BIJ DEZE UITGAVE

Boericke W. M.D.: Materia Medica with repertory (New Deli 1982)

Hellemont J. van: Fytotherapeutisch Compendium
(Bohm Stafleu Van Loghem 1988)

Holms P.: The Energetics of Western Herbs (Artemis 1989)

Mills S.: Out of the Earth (Viking Arkana, 1991)

Mills S. /Bone K.: Principles and Practice of Phytotherapy
(Churchill Livingstone 2000)

Wagner. H. / Weisenauer M.: Phytotherapy (Gustav Fisher 1995)

Wichtl. M.: Teedrogen (WVG 1989)

LITERATUUR

Beuchelt, Dr. H.: Konstitutions- und Reaktionstypen in der Medizin. (Haug, Ulm, 1956).

Bier, Prof. Dr. Aug.: Homöopathie und harmonische Ordnung der Heilkunde. (Lehmann, München, 1949).

Bos, N.: Natuur en Gezondheid. (De Driehoek, Amsterdam, 1970).

Bos, N.: Handboek der Iriscopie. (De Driehoek, Amsterdam, 1971)

Fischer, G.: Heilkräuter und Arzneipflanzen. (Haug, Berlin 1947).

Jung, Dr. O.E.: Heilkräuter-Gesundheitsfuhrer. (Tiroler Graphik, Innsbruck).

Kent, Prof. Dr. J.T.: Repertorium.

Kollath, Prof. Dr. W.: Leben, Wachstum und Gesundheit. (Haug, Heidelberg).

Kollath, Prof. Dr. W.: Zivilisationsbedingte Krankheiten und Todesursachen. (Haug, Ulm, 1951).

Kroeber und Seel: Rezeptbuch der Pflanzenheilkunde. (Hippokrates Verlag, 1959).

Meyler, Dr. L.: Schadelijke nevenwerkingen van geneesmiddelen.

Pelikan, Ing. W.; Unger, Dr. G.: Die Wirkung potenziierter Substanzen. (Phil.-anthrop. Verlag, Dornach, 1965).

Quilisch-Werner: Die Homöopathische Praxis (Hippokrates Verlag, Stuttgart).

Schilsky: Homöopathiefibel für Aerzte. (Haug, Heidelberg).

Stauffer: Homöopathisches Taschenbuch. (Haug, Heidelberg).

Stiegele, Prof. Dr. A.: Homöopathische Arzneimittellehre. (Hippokrates Verlag, Stuttgart).